VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 83 — Vol. XLVI vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Tiistaina, heinäk. 17 p. — Tuesday, July 17, 1962

Molemminpuolisia myönnytyksiä Genevessa

NL tuli "puolitiehen" tavallisen aseistuksen tiimoilta; USA luopunee kompastuskivenä olleesta paikallista valvontaa koskevasta vaatimuksesta

Geneve. — Neuvostoliitto tiedoitti maanantaina täällä uudelleen alkaneessa 17 vallan aseistariisuntakonferenssissa, että se on valmiina kohtaamaan länsivallat puolitiessä tavallisen aseistuksen vähentämisasiassa.

Sen lisäksi Neuvostoliiton valtuutettu Valerian Zorin sanoi, että Neuvostoliitto on valmiina sopimukseen, jonka mukaan voidaan järjestää nopea ja luotettava yhteydenpito valtojen päämiesten sekä YKn pääsihteerin välillä. Neuvostoliitto on myös valmiina vaihtamaan sotilasvaltuuskuntia eri maiden välillä.

Zorin sanoi hänen edustamansa valtuuskunnan pitävän tärkeänä ydinaseiden kieltoa käsittelevän aseistariisuntakonferenssin kolmen vallan alakomitean työn nopeistuttamista. Neuvostoliitto, Yhdysvallat ja Britannia ovat tämän alakomitean jäseninä.

Sanoen esitystensä osoittavan, että Neuvostoliitto on valmiina kohtaamaan länsivallat "puolitiessä" Zorin esitti toivomuksen, että "länsivallat antaisivat arvon tälle hyvän tahdon osoitukselle" ja toimisivat nopeasti aseistariisuntasopimuksen allekirjoittamisen hyväksi.

Zorinin esityksen mukaan Neuvostoliitto on valmiina hyväksymään Yhdysvaltain suunnitelman, jonka mukaan tavallisia asevoimia vähennettäisiin ensimmäisessä vaiheessa 30-prosenttisesti, 35prosenttisesti toisessa vaiheessa ja kolmannessa vaiheessa niin, että jälelle jäisi vain tarpeelliset miliisivoimat.

Yhdysvaltain päävaltuutettu Arthur Dean antoi konferenssin kokoontumisen edellä, viime lauantaina ymmärtää, että Yhdysvallat ei pidä enää tiukasti kiinni siitä, jotta ydinaseiden kokeiden kieltopäätös vaatii tarkkailijoiden lähettämistä toisiin maihin, mitä Neuvostoliitto on vastustanut sillä perusteella, että tarkkailijain lähettämisen perimmäisenä tarkoituksena on sotilasasiain vakoilu.

Mr. Dean sanoi Yhdysvaltain kokeista saadun tärkeitä tietoja siitä, että ydinasekokeet voidaan todeta pitkien matkojen päähän huolimatta siitä suoritetaanko kokeet maan alla tai avaruudessa.

Käytännöllisiä ratkaisuja ydinasekokeiden kiellon tiimoilta ei kuitenkaan ole odotettavissa ennen kuin Neuvostoliitto on suorittanut uuden koesarjansa, mikä alkanee syyskuun tienoissa.

Maansa ulkopoliittisista asioista hyvin tietoinen The New York Times kirjoitti viikon vaihteessa, että Yhdysvallat liittolaisineen on valmiina suostumaan kokeiden lopettamispäivästä niin, että Neuvostoliitto saisi mahdollisuuden suorittaa viimeksi kokeensa. Kokeiden lopettamispäiväksi on ajateltu tammikuun ensimmäistä, 1963, sanoo Times.

Alun perin tämän etukäteen määriteltävän "lopettamispäiväajatuksen" esitti Meksikon edustaja a s e i s t ariisuntakonfereinssin kokouksessa ennen "loman" ottoa.

Jatk. 4. siv.

VIIME TIEDOT

Cornwall. — Stormont-vaalipiirin maanantaisissa täytevaaleissa valittiin niukalla äänten enemmistöllä liittoparlamentin jäseneksi liberaalipuolueen ehdokas mr. Lamoureux, joka sai 11.661 ääntä, konservatiivien ehdokkaan, mr. Campbellin saadessa 11.569 ääntä. NDP:n ehdokas mr. Ball sai 970 ääntä ja soc. creditin ehdokas 1,297 ääntä. Toryt vaatinevat äänien uudelleen laskemista.

Lontoo. — Viikon vaihteessa erosi vielä — toisaalla kerrottujen tapausten lisäksi — pääministeri Macmillanin hallituksesta 9 ministeriä. Kaiken kaikkiaan pääministeri Macmillan on suorittanut hallituksessaan remontin eli uudelleen järjestelyn, minkä yhteydessä häneltä vaadittiin 24 nimitystä.

Toronto. — Brittiläinen asiantuntija, lordi Taylor, jonka Saskatchewanin maakuntahallitus on kutsunut neuvonantajaksi nykyisen kiistan ratkaisemiseksi lääkärien kanssa, saapui Maltonin lentokentälle maanantaina ja selitti, että hän tulee auttamaan vointinsa mukaan sekä hallitusta että sikäläisiä lääkäreitä.

Saigon. — Ainakin 46 etelävietnamilaista sotilasta ja 5 amerikkalaista sotamiestä on kuollut kolmen päivän aikana tapahtuneessa kolmessa lento-onnettomuudessa ja yhdessä sissiväijytyksessä. Yhdysvaltalaisten suurin onnettomuus sodassa etelävietnamilaisia patrioottisia sissejä vastaan tapahtui maanantaina, jolloin sotilaita kuljettanut lentokone putosi maahan surmaten ainakin 22 etelävietnamilaista sotilasta ja yhden amerikkalaisen kouluttajan.

Brittiläisiä lääkäreitä tulee Saskatchewanin avuksi

Lainlaatijakunnan ylimääräinen istunto kutsutaan jos tilanne sitä vaatii

Regina. — Saskatchewanin maakunnan apulaispääministeri J. H. Brockelbank kielsi sunnuntaina väitökset, että hänen hallituksensa aikoo riistää maakunnan lääkärienyhdistykseltä o i k e u d e n myöntää (tai kieltää) lääkäreille toimiluvat. Hallitus ei ole tähän mennessä vakavasti harkinnut tällaista lakimuutosta sanoi mr. Brockelbank. Hallitus tulee kuitenkin kehoittamaan, että lääkärienyhdistys käsittelee mahdollisimman pikaisesti Saskatchewaniin tulleiden ja tulevien lääkärien toimilupa-anomukset.

Kaksikymmentä brittiläistä lääkäriä odotti viikon vaihteessa lääkärienyhdistyksen rekisteröitsijalta, tri George Peacockilta maakunnallista toimilupaa. Olosuhteet määrittelevät sen, että kutsuuko hallitus maakunnan lainlaatijakunnan ylimääräiseen istuntoon vai eikö kutsu, sanoi mr. Brockelbank.

Lääkintähuoltokomissionin sihteeri J. F. Kinzel sanoi sunnuntaina, että Britanniasta värvätyistä lääkäreistä on 50 saapunut jo Saskatchewaniin ja 20 heistä odottaa lääkärienyhdistyksen maakunnallista toimilupaa.

Kinzel sanoi, että maakuntaan tulleiden lääkärien rekisteröinti, mikä aluksi tapahtui 45 minuutissa, vaatii nyt noin 2 tuntia hengeltä. Hallitus tarkkailee tätä tilannetta "On merkkejä siitä, että väliaikaisuuden perusteella Saskatchewaniin tulleiden lääkärien keskuudessa on useita sellaisia, jotka katselevat itselleen pysyvää toimipaikkaa" selitti mr. Kinzel.

Saskatchewanin toimistossa Lontoossa, Englannissa, oli viikon vaihteessa 200 brittiläisen lääkärin ilmoitus, että he ovat valmiita tulemaan Saskatchewaniin. Näistä anomuksesta on hallituksen toimesta käsitelty 85, mukaanlukien ne 50, jotka ovat jo Saskatchewanissa.

Useat irlantilaiset lääkärit ovat ilmaisseet halunsa tulla Saskatchewaniin, missä lääkärit ovat poliittisten tavoitteidensa hyväksi kieltäneet normaalisen hoidon potilailtaan, paitsi hätätilanteissa.

NL pitää kiinni koeoikeuksistaan

Moskova. — Neuvostoliitto ilmoitti viikon vaihteessa virallisesti, että se pidättää itsellen vapauden suorittaa uuden sarjan ydinasekokeita.

Tämä tiedoitus saatiin Tassin julkaisemasta ulkoministeriön virallisesta lausunnosta.

Tassin julkaisemassa lausunnossa viitataan länsimaiden suorittamiin "satoihin kokeiluräjäytyksiin" selittäen, että jokainen näistä räjäytyksistä palvelee nyt varastoissa olevia aseita, tai uusia, vasta kehitettäviä aseita.

"Tässä tilanteessa" sanotaan Neuvostoliiton ulkoministeriön lausunnossa, "Neuvostoliitolla ei ole ainoastaan moraalinen oikeus, vaan myös yleisen rauhan etujen mukainen velvollisuus suorittaa viimeiset ydinasekokeet."

Yhdysvallat tiedoitti viikon lopulla, että sen kokeet Joulusaarilla ovat päättyneet, mutta sen sijaan lisää koeräjäytyksiä suoritetaan tällä viikolla suurissa korkeuksissa Johnston saarelta.

Kahdeksan kaivosmiestä kuoli luhistumassa

Tokio. — Hokkaidossa sunnuntaina tapahtuneessa kivihiilikaivoksen räjähdyksessä ja sitä seuranneessa luhistumassa kuoli 8 kaivosmiestä. Hokkaido on Japanin pohjoisin pääsaari. Kolme miestä saatiin tapahtumapaikalta pelastetuksi.

Kaikki eläimet kuolivat USAn avaruuspallossa

Prince Albert, Sask. — Yhdysvaltalajset tiedemiehet saivat täältä 60 mailia pohjoiseen sijaitsevalta puskikkoalueelta takaisin korkeassa avaruudessa lentäneestä ilmapallosta alaspudotetut kolme kapselia, missä oli kaksi apinaa, 4 elohiirtä ja hyönteisiä. Kaikki eläimet olivat kuolleet.

Tri Webb Haymaker, joka johtaa ko. amerikkalaista tiedemieskuntaa, sanoo avaruuspallon lähetetyn Goose Baysta Labradorista ja että suoritettu koe onnistui 90-prosenttisesti.

Pallo lensi korkealla avaruudessa missä eläimet ja kojeet joutuivat voimakkaiden kosmillisten säteiden vaikutuspiiriin. Pallo ajelehti tuulen mukana Canadan ilmatilassa n. 57 mailin tuntinopeudella ja 131,000 jalan korkeudessa.

Lakitieteelliset lehdet tuomitsevat lääkärilakon

Lontoo. — Britannian kaksi arvovaltaista lääketieteellistä julkaisua, jotka molemmat ovat kieltäytyneet julkaisemasta Saskatchewanin maakuntahallituksen "lääkäreitä halutaan" ilmoituksia, ilmaisi täällä viikon lopulla arvostelevan kannan siitä kun mainitun maakunnan lääkärit ovat kieltäneet palvelunsa potilailtaan.

"Palvelun kieltäminen poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi on meidän mielestämme väärin" sanoi itsenäinen Lancet. Mainittu lehti selittää Saskatchewanin lääkärien lakon "vieraaksi menettelytavaksi lääkäreille".

British Medical Journal, myös viikkolehti, kiinnittää Saskatchewanin lääkärien huomion alansa velvoituksiin. "Siihen mennessä jolloin tämän viikkoinen julkaisumme on ilmestynyt, on ehkä löydetty jonkunlainen ulospääsy umpikujasta", kirjoittaa lehdessä nimimerkki BMJ. "Jos tilanne kuitenkin jatkuu, me emme epäile lainkaan eivätkö canadalaiset lääkärit tule toimimaan lääkärinammatin kansainvälisten velvoitusten mukaisella tavalla."

Windsor. — Autotyöläisten union Canadan aluejohtaja George Burt syytti viikon lopulla Saskatchewanin liberaalipuolueen johtaja Thatcheria siitä, että hän yrittää tehdä poliittista heinää lääkintähuoltolain kustannuksella. Hän syytti, että lääkärien osittainen palveluksensa kieltäminen voi jatkua mr. Thatcherin esiintymisen perusteella ja selittää, että Saskatchewanin lääkärit ovat asettuneet selvästi poikkiteloin maakunnallisen lain tielle.

Aasialaiset sanovat, että Canada laahustaa työväen järjestymisessä

Toronto. — Erään torontolaisen päivälehden unioasiain toimittaja kertoi viime viikolla, että Canadaan oli saapunut viisi union johtajaa Malajiasta ja Singaporesta tutkimaan uniotoimintaa täällä, ja että isäntinä olevat uniojohtajat joutuvat nyt varmaan pohtimaan eikö Kaukoidän uniotoiminnasta olisi heille jotain oppimista.

Vieraat kertoivat kuinka suuressa määrässä heillä on kyetty järjestämään valkokaulustyöläisiä. He sanoivat, että suurin osa heistä on järjestetty unioihin, sellaistenkin laitosten kuin pankkien ja vakuutusyhtiöiden työläiset. He olivat hämmästyneitä siitä, että Canadassa ei oltu edistytty juuri ollenkaan tässä suhteessa.

Vaikka uniotoiminta on verrattain uutta Malajiassa ja Singaporessa, niin uniot ovat kuitenkin saavuttaneet suuria saavutuksia viimeisen 10 vuoden kuluessa työläisten järjestämisessä ja parempien palkkojen voittamisessa heille.

Vieraat huomioivat että heidän maittensa hallitukset, vaikka ne eivät ole ainakaan Malajian tapauksessa vasemmistolaisia, kannattavat työläisten järjestäytymistä. Malajiassa ja Singaporessa on julistettu kommunistinen puolue laittomaksi.

Malajialaiset ja singaporelaiset työväenjohtajat ihmettelivät sitä miksi meillä on oltava vitsauksena työläisten edustamisoikeusriidat.

Vieraat kertoivat, että vaikka heillä on kohtuullisen korkea elintaso työssäolevilla työläisillä — kohtuullisen korkea sen maailmanosan muiden maiden työläisten elintasoon verrattuna — heillä on suurena vitsauksena työttömyys. Singaporessa, jossa on noin 106,000 uniojäsentä, noin 75 prosenttia työvoimamäärästä, on myös 60,000 työtöntä. Malajiassa, jonka asukasluku on 7,000.000, on 800,000 työtöntä.

Lisää veromyönnytyksiä yhdysvaltalaispääomalle

Ottawa. — Saadakseen yhdysvaltalaista pääomaa virtaamaan enemmän maahamme Diefenbakerin hallituksen sanotaan suunnittelevan noin pari vuotta sitten lopetetun "veroinnoituksen" palauttamista yhdysvaltalaisille sijoittajille.

Hallitus tutkii ehdotusta sen 15-prosenttisen veron peruuttamiseksi, mikä nyt peritään niistä voitto-osingoista, jotka maksetaan canadalais-yhtiöiden Yhdysvalloissa asuville osakkeenomistajille.

Tämä vero on ollut vuodesta 1933 lähtien 5 prosenttia, mutta finanssiministeri Fleming nosti sen 15 prosenttiin joulukuussa 1960.

Finanssiministeri oli silloin huolissaan yhdysvaltalaisen pääoman tunkeutumisesta maahamme ja siksi hän halusi poistaa erikoisen verohuojennusinnoistuksen yhdysvaltalaisilta sijoittajilta.

Nyt on tilanne vallan toisenlainen. Sijoittajat, eli "keinottelijat" mr. Flemingin omaa sanontaa käyttäen, ovat vetäneet pääomiaan pois maastamme aiheuttaen siten tilanteen, missä hallituksen täytyy alentaa dollarimme arvoa Yhdysvaltain dollariin verraten.

Yhtenä keinona ulkomaalaisen pääoman "innoittamiseksi" oli korkokannan kohottaminen kuuteen prosenttiin — mikä tarjoaa yhdysvaltalaisille sijoittajille entistä suurempia tuloja Canadan "rahamarkkinoilta".

Mutta Ottawassa sanotaan oltavan sitä mieltä, että tämä korkokannan korottaminen ei ehkä ole riittävä tyydyttääkseen ulkomaalaisia sijoittajia.

Yhdysvaltoihin maksettavien canadalaisyhtiöiden voitto-osinkojen verojen alentamisen sanotaan olevan pääministerille "katkera pala nieltäväksi". Kaiken lisäksi se vähentäisi hallituksen verotuloja — arviolta $50,000,000.

Väittää Ben Bellan vastustavan rauhansopimusta

Tiemcen, Algeria. — Vaikka hän sanoi keskiviikkona propagandaksi sellaisia uutistietoja, joiden mukaan hän muka vastustaa Evianin rauhansopimusta Algerian väliaikaisen hallituksen ja Ranskan hallituksen kesken, täällä levitettiin sunnuntaina uusia väitöksiä siitä, että Mohammed Ben Bella vaatii ko. rauhansopimuksen romuttamista sillä perusteella, että tehty sopimus sitoo asiallisesti puhuen Algerian Ranskaan taloudellisesti ja sosiaalisesti.

Samalla saatiin kuitenkin tietää, että Algerian poliittiset ja sotilaalliset johtajat ovat neuvonpidossa ja yrittävät löytää rauhanomaista ratkaisua niille erimielisyyksille mitä on kehittynyt pääministeri Benyoussef Ben Kheddan ja Ben Bellan välille.

Ben Bella tiedoittaa, että mitä tahansa erimielisyyksiä on olemassa ne voidaan ratkaista demokraattisella tavalla. Toisaalta on Ben Khedda antanut ymmärtää, että hän on valmis kunnioittamaan demokraattisesti tehtäviä ratkaisuja.

SANOO TORYHALLITUSTA SANANSA SYÖJÄKSI

Siitä huolimatta liberaalijohtaja lupaa tukea Ottawan ohjelmaa "maan etujen" nimissä

Cornwall, Ont. — Puhuessaan täällä suoritettavien täytevaalien johdosta liberaalipuolueen nimittämän ehdokkaan puolesta, liberaalien kansallinen johtaja Lester Pearson sanoi viikon lopulla, että pääministeri Diefenbaker ja finanssiministeri Fleming ovat "Canadan historian suurimmat sanojensa syöjät ja petkutturit".

Siitä huolimatta mr. Pearson sanoi, että maan etujen vuoksi hän tulee antamaan tukensa Diefenbakerin hallituksen säästöohjelmalle tosin vain "hätätilatoimenpiteenä".

Leimattuaan torypuolueen kansan pettäjäksi mr. Pearson sanoi, että konservatiivipuolueen hallitus "kaadetaan" eli "heitetään ulos", kuten hän sanoi, heti ensimmäisessä tilaisuudessa.

Mr. Pearson sanoi, että pääministeri Diefenbaker pelkää parlamentin hetikohtaista koolle kutsumista ja myös uusia vaaleja. "Tosiasia on", sanoi mr. Pearson, "että toryt eivät usko voivansa jatkaa hallitusvastuutaan pitkää aikaa. Jos he uskoisivat saavansa enemmistökannatuksen (parlamentissa), he eivät olisi niin peloissaan parlamenttaarisen menettelytavan täytäntöönpanosta tämän kuun aikana."

Harhauttaessaan vaalien aikana Canadan kansaa maan finanssivaikeuksien tiimoilta, mr. Pearson sanoi pääministeri Diefenbakerin menettäneen kaiken moraalisen oikeuden hallita.

Diefenbakerin ohjelma huolestuttaa muita maita

GATT-sopimusmaat syyttävät Canadaa kauppasopimusten rikkomisesta

Geneve. — Useat GATT sopimusmaat (General Agreement on Tariffs and Trade) ovat ilmaisseet huolestuneisuutensa siitä, kun Canada rikkoi niiden mielestä GATT:sääntöjä pääministeri Diefenbakerin ilman parlamenttipäätöstä voimaantuttamalla säästäväisyysohjelmalla.

Canadan hallitus on selittänyt heti vaalien jälkeen täytäntöönpantua säästäväisyysohjelmaa toimenpiteeksi dollarin vakiinnuttamiseksi ja maksutasevajauksen pienentämiseksi kun asiasta on keskusteltu GATT-neuvoston kokouksessa.

Useat sopimusmaat, joista Canada on yksi, ovat esittäneet, että Canadan säästäväisyysohjelma otettaisiin käsiteltäväksi sopimusmaiden seuraavassa kokouksessa lokakuussa. Huomioitsijat arvelevat, että asian käsittely jää GATT-neuvoston tehtäväksi.

Selostaen, että Canada tarvitsee teollisuudelleen sitä tukea ja apua mikä nyt voimaanotettu 10, 15 prosentin ylimääräinen vero edustaa, Canadan edustajat ovat vedonneet myös siihen, että Canadan on parannettava kilpailutehoaan. Nämä uudet rajoitukset vissiä ulkomaalaista kilpailua vastaan poistetaan kuitenkin sitten, kun tilanne on kypsä sitä tekoa varten.

Saatujen tietojen mukaan Yhdysvaltain hallituksen sanotaan ilmaisseen suurta kiintymystä Canadan dollarin kohtaloon. Canada on sen tärkeä kauppakumppani ja Canadan dollari on sidottu Yhdysvaltain dollariin. Nyt on Canadan dollarin arvo 92½ senttiä Yhdysvaltain dollariin verraten.

Yhdysvaltain edustajan sanotaan ilmaisseen pettymyksensä siitä kun Canadassa ei löydetty muuta keinoa, sillä Yhdysvallat vastustaa teoriassa kaupallista diskriminatiota. Canadan toimenpiteet vaikuttavat myös Yhdysvaltain kanssa käytävään kauppaan.

Useat maat ilmaisivat huolestuneisuutensa Canadan siirron vuoksi: Italia oli "epämiellyttävästi hämmästynyt ja huolissaan" ja Portugalia "hämmästynyt ja pettynyt".

Portugalin edustajan sanotaan ehdottaneen kaksipuolisia neuvotteluja asianomaisten maiden välillä. Myös Uusi Seelanti ilmaisi huolestuneisuutensa lihankaupan tiimoilta.

Työttömät metsätyöläiset vaativat Quebecin pääministerin Lesagen eroa

Matane, Que. — Työttömät metsätyöläiset antoivat Quebecin pääministeri Jean Lesagen tietää, että Gaspen niemimaalla on poliittista tyytymättömyyttä.

Metsätyöläiset olivat odottamassa Causapscalin lentokentällä kun pääministeri saapui tähän pieneen sisämaan metsätyöyhdyskuntaan viikon kestäneellä matkallaan kautta Quebecin maakunnan.

Mr Lesage sekä maa- ja metsäministeri Bona Arsenault, joka edustaa tätä Matapepedian aluetta lainlaatijakunnassa, olivat juuri astuneet alas lentokoneesta kun heidät ympäröi 40 työtöntä työläistä vaatien töitä.

Rauhallisen mielenosoituksen puheenjohtaja sanoi, että kauntissa oli vähintäin 2,000 työtöntä. He kantoivat julisteita, joissa tuomittiin maakuntahallitus ja vaadittiin pääministeri Lesagen eroa.

"Olemme kyllästyneet lupauksiin. Me haluamme uusia sahalaitoksia", sanoi yksi ryhmän johtajista, joka väitti, että mielenosoitus ei ollut poliittinen luonteeltaan. Työmahdollisuudet ovat olleet varsin vähäiset alueella viimeisen vuoden ajan sanoi hän eräälle sanomalehtikirjeenvaihtajalle.

Pääministeri antoi lisää lupauk-

Mies kuoli, 5 muuta pelastui hädin tuskin

Barrie. — Ihmiset juoksivat kirkuen pakoon kun nopeasti kulkenut auto iski perjantai-iltana maantie No. 400:lla 6 poliisia ja siviiliä käsittäneeseen miesjoukkoon, tappaen yhden miehen. Oli ihme, etteivät tapahtumapaikalla olleet kaikki miehet kuolleet. Poliisit olivat silloin tutkimassa aikaisemmin tapahtunutta onnettomuutta. Muut paikalla olleet miehet pelastuivat kuitenkin loukkaantumattomina. Poliisit vangitsivat Kenneth Edneyn, Bradfordista.

Sanoo jänkkien tulittaneen kuubalaisia

Havanna. — Kuuban asevoimien ministeriö syytti sunnuntaina, että yhdysvaltalaiset tulittivat kontrolloimaltaan Guantanamon laivastotukiasemalta kuubalaisia vartiosotilaita. Kaikkiaan sanotaan kuubalaisia vastaan ammutun perjantaina 20 laukausta.

Tämä oli 34 tällainen syytös. Kuuban lehdet syyttävät, että ko. laivastotukikohta vie "hirveätä osaa Kuuban alueella".

Kiina protestoi jälleen Intialle rajakysymyksestä

Peking. — Kiinan kansantasavallan hallitus varoitti viikon vaihteessa, jotta Kiinan ja Intian välinen rajakiista on kehittynyt sellaiseen vaarapisteeseen, että räjähdys voi tapahtua milloin tahansa.

Kiinan ulkoministeriön eräs puhemies esitti tämän varoituksen antaessaan sanomalehtien edustajille kopion nootista, joka on lähetetty Intiaan. Nootissa syytetään että "Intia yrittää ratkaista aluekiistansa Kiinan kanssa asevoimilla ja sen lisäksi provosoi tarkoituksellisesti rajaselkkauksia niin, että voidaan kehittää kiinalaisvastaista mielialaa Intiassa."

Tämä nootti annettiin Intian suurlähetystölle Pekingissä viime perjantaina.

Intia on puolestaan lähettänyt myös protestinootteja Pekingiin väittäen, että Kiinan sotilaalliset toimenpiteet ovat nostattaneet välittömän yhteenoton vaaran. Intia väittää Kiinan muodostaneen 9 uutta etuvartiopaikkaa, joista 6 vuona 1956 Pekingissä julkaistun Kiinan kartan rajojen ulkopuolella.

Kiinan ulkoministeriön puhemies, mrs. Kung Peng antoi hallituksensa selityksen Galwan laakson tapahtumista kiistanalaisella raja-alueella.

Hän syytti, että Intian toimenpiteet viimeiskuluneen kahden kuukauden ajalta, on hyvin suunniteltu ja toisin kuin Intia väittää, Galwan laakson alapää on aina kuulunut Kiinalle, ja että Intian joukot eivät ole koskaan ennen heinäkuun neljättä päivää miehittäneet sitä aluetta.

Hän sanoi Intian nootin heinäkuun 10 pltä syyttävän, että 300—400 kiinalaista sotilasta on piiritänyt Intian erään tukiaseman. "Kiina hylkää tämän aiheettoman väitöksen", hän sanoi.

Kiina julkaisi viime viikolla kolme noottia Intian ja Kiinan rajakiistoista. Kiinan viimeisimmässä nootissa ilmaistaan paheksuminen Intian kannanotoista ja sanotaan:

"Vaikka myönnetään, että Intian asevoimat ovat muodostaneet sotilaallisia tukikohtia Galwan laaksoon, Intian hallitus vääristelee sitä tosiasiaa, että se (Intia) välttelee edesvastuuta toimenpiteistä, jotka vaarantavat Kiinan rajaseutulaiden turvallisuutta".

GORBACH AMPUI ALAS PROPAGANDA-ANKAN

Moskova. — Itävallan kansleri Alfons Gorbach ampui viikon vaihteessa alas kovalla touhulla lennätetyn propaganda-ankan, jonka mukaan Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev olisi uhannut häntä, että Punainen armeija marssii Itävaltaan heti, jos Itävalta liittyy kuutossopimukseen.

Hän sanoi tätä juttua kokonaan hölynpölyksi ja kertoi Hrushtshevin osoittaneen "huomattavaa ymmärrystä" Itävallan ohjelmasta.

"Meidän ohjelmamme talousjärjestelyn löytämiseksi kuutosmaiden kanssa ei ole kohdannut mitään rajoituksia Neuvostoliitosta", sanoi kansleri Gorbach. "Kun meidän tarkoituksemme ei ole liittyä kuutosiin, sen (liittymisen) seuraamuksista ei ollut mitään puhetta Moskovassa."

Länsimaiden uutistoimistot levittivät viikon lopulla propagandauutista jonka mukaan Hrushtshev oli kahdesti uhannut sotajoukkojen "marssilla", jos Itävalta liittyy kuutosiin.

Vuonna 1955 allekirjoitetun Itävallan valtiosopimuksen mukaan neljä miehitysmaata — Neuvostoliitto, Yhdysvallat, Britannia ja Ranska — vetivät miehitysjoukkonsa pois Itävallasta viimeksimainitun annettua lupauksen pysyä puolueettomana maana.

SUURJUHLAT Port Arthurissa elokuun 4-5 pnä !

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office OS 4-4264 — Editorial OS 4-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $8.00 6 kk. $4.25 3 kk. 2.50
USA:ssa: 1 vk. $9.00 6 kk. $4.80
Suomessa: 1 vk. 9.50 6 kk. 5.25

"Riippuvaisuus" – kenelle?

Yhdysvaltain presidentti Kennedyn itsenäisyyspäivä-puhe Filadelfiassa heinäkuun neljäntenä päivänä on uutena esimerkkinä Setä Samulin suurista maailmanvalloitussuunnitelmista. Kansojen itsenäisyyden asemesta tarvitaan nyt keskinäistä riippuvaisuussuhdetta selitti presidentti Kennedy ja Suuren Rahan lehdet riensivätkin korostamaan että hänen puheensa oli itsenäisyyspäivän sanoman julistamisen asemesta "keskinäisen riippuvaisuuden julistus".

Esitys keskinäisestä riippuvaisuudesta oli muotopuhdas ja kaikin puolin säädyllinen. Presidentti Kennedy puhui "konkreettisesta Atlantin kumppanuudesta" ja siitäkin, että yhdistetty Länsi-Eurooppa ja Yhdysvallat voisivat sitten kohdata toisensa "tasavertaisina" jne. "Täydentäkää yhtenäisyytensä", hän sanoi liittolaismailleen, "ja me olemme valmiina liittymään teihin mitä lähimmässä kumppanuudessa".

Siitä tulisi tietysti oivallinen 50-50-kumppanuus — yhdestä jäniksestä ja yhdestä hevosesta tehtyä jauhelihaa — missä Yhdysvallat toivoo voivansa ja voisikin ajaa tahtonsa läpi mielin määrin käyttämällä "hajoita ja hallitse" taktiikkaa liittolaistensa keskuudessa — lupaamalla yhdelle yhtä ja toiselle kahta kaunista sekä uhkaamalla kolmatta, että dollariviulu lakkaa soimasta ellei tanssi ääni kuulu jne. Juuri tällaista "kumppanuutta" on käytännössä esimerkiksi NATO-liitossa, missä korkeimpina sotaviskaaleina ja tahdin näyttäjinä ovat amerikkalaiset kenraalit ja amiraalit — toiset vain käskettävinä.

Presidentti Kennedyn keskeisen riippuvaisuudenjulistuksen ilmeisenä tavoitteena on:

— Saada muodostetuksi johtavien kapitalistimaiden yhteinen kauppparintama sosialistista maailmanosaa vastaan.

— Estää maailmanlaajuisen kaupankäynnin kehittyminen.

— Säilyttää juuri vapautuneissa Afrikan ja Aasian maissa monopolistien riistoasemat ilmeisesti siinä uskossa ja toivossa, että yhdysvaltalainen pääoma voi tunkeutua yhä lisääntyvässä määrässä entisten isäntien tilalle.

— Maailman jännitystilanteen edelleen kärjistäminen.

Sen lisäksi Yhdysvaltain suurpääoman ilmeisenä tarkoituksena on heikentää ja hävittää Britannian maailmanyhteisön kauppajärjestelmän mukaanlukien Britannian ja Canadan väliset kauppasuhteet, sitomalla Britanniankin "konkreettiseen Atlantin yhteisöön."

Tietäen kuinka suuressa määrässä on amerikkalaista pääomaa tunkeutunut meidän omaan maahamme ja kuinka suuri sananvalta sillä jo on kansallisessa elämässämme yleensä, meidän on helppo nähdä, että Canadan kohdalta presidentti Kennedyn "keskinäinen riippuvaisuusjulistus" tarkoittaisi suunnilleen samaa, jos pantaisiin nuori emäkissa samaan häkkiin hiiren kanssa. Jompi kumpi niistä lakkaisi pian olemasta — ja kumpi siihen jäisi, hiiri vaiko kissa, se on ennakolta selvä juttu.

Vaikka sanotaankin, että lahjahevosen suuhun ei katsota, niin meillä canadalaisilla ei ole kuitenkaan mitään syytä kiirehtiä vastaanottamaan presidentti Kennedyn kaupustelemaa keskinäistä riippuvaisuussuhdetta. Moisen riippuvaisuuden asemesta on varjeltava entistä suuremmin kansallista itsemääräämisoikeuttamme ja taisteltava maamme vapauttamiseksi yhdysvaltalaisten monopolistien ikeen ja riiston alaisuudesta.

Vaikka esimerkiksi Montreal Daily Star sanoi viikko sitten, että presidentti Kennedyn "aate edustaa 'suurta suunnitelmaa' . . ." niin meidän on kysyttävä, että kenelle kellot soivat; kenelle tarjotaan riippuvaisuussuhdetta ja kenen hyväksi?

Vastaus on ilman muuta selvä ja siksi on sanottava kiitos ei!

Onkohan se kättentaputuskilpailu?

Suuren Rahan omistamat ja kontrolloimat uutistoimistot ovat joutuneet Moskovassa koolla olevan maailman aseistariisuntakonferenssin johdosta niin kiusalliseen asemaan, että joutuvat hätäpäissään turvautumaan pitkiin jorinoihin siitä, kuinka kovasti siellä taputettiin käsiä silloin kun puhujat arvostelivat Yhdysvaltain hyökkäyspolitiikkaa ja kuinka kovasti taputettiin silloin kun puhujat ovat arvostelleet Neuvostoliiton ulkopolitiikkaa.

Näin sivusta asiaa katsellen näyttää näitä "objektiivisia" ja ehdottomasti "puolueettomia" uutistarinoita lukiessa siltä, että maailman aseistariisuntakonferenssissa, missä on osanottajia noin 120 maasta ja kaikkiaan yli 2,000 edustajaa, on kaiketi taputettu käsiä huiskarvan enemmän Yhdysvaltain hyökkäyspolitiikan moittimisesta kuin Neuvostoliiton arvostelemisesta.

Mutta miksi joutuivat Suuren Rahan uutistoimistot ja niiden kirjeenvaihtajat antamaan onttoja ja näin ontuvia meriselityksiä Moskovan kokouksesta.

Yksinkertaisesti siksi kun ne yrittivät etukäten leimata Moskovassa kokoontuneen aseistariisuntakonferenssin "kommunistikokoukseksi", kokoukseksi, jonka tarkoituksena oli muka kommunistisen propagandan levittäminen. Nyt kuitenkin osoittautui, että kommunistien lisäksi siihen aseistariisuntakonferenssiin osallistuu hyvin vaikutusvaltaisia henkilöitä, joilla on monenlaisia yhteiskunnallisia katsomuksia. Heidän puheitaan ja esityksiään ei voitu noin vain suoralta kädeltä leimata "kommunistisuudeksi" — ellei puhuminen aseistariisunnan puolesta sellaisenaan ole "kommunistisuutta" — ja sitäkään kunniaa ei voida enää kommunisteille antaa.

Tämän vuoksi oli keksittävä uusia meriselityksiä ja paremman puutteessa oli turvauduttava jaarituksiin siitä, mikä ajatussuunta, kapitalistinen vaiko sosialistinen, saa enemmän kannatusta aseistariisunnan vaativien [illegible]

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Sanni Tilvis, Port Arthur, Ont., täytti maanantaina, heinäkuun 16 pnä 78 vuotta.

Arvi Kivi, Whitefish, Ont., täyttää perjantaina, heinäkuun 20 pnä 71 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

"Määrään itselleni rangaistuksen . . ."

Pariisi. — Kenraali Edgar De Larminat, joka sunnuntain vastaisena yönä teki itsemurhan asunnossaan Pariisissa, suoritti tekonsa sen johdosta, että hän ei katsonut voivansa suorittaa tehtäväänsä Ranskan uuden sotilastuomioistuimen puheenjohtajana. Tuomioistuimen tarkoituksena on käsitellä entisten OAS:n jäsenten tapauksia. De Larminatin teon vaikutin ilmenee kirjeestä, jonka hän on kirjoittanut hiukan ennen kuolemaansa.

Toisessa kirjeessä joka oli osoitettu presidentti de Gaullelle, de Larminat sanoi, että hän ei fyysisesti eikä henkisesti ollut siinä kunnossa, että hän olisi kyennyt suorittamaan hänelle määrätyn tehtävän. Määrään itse rangaistuksen itselleni, mutta haluan kaikkien tietävän, että kysymyksessä on minun heikkouteni eikä Teidän voimanne 'a selvänäköisyytene, kirjoitti kenraali de Larminat presidentti de Gaullelle osoittamassa kirjeessä.

De Larminat, riisti hengen itseltään sen jälkeen kun hän lauantaina oli päässyt pois sairaalasta. Sitä aikaisemmin oli de Larminatin johdolla aloitettu oikeudenkäynti suoritettu loppuun erään toisen tuomarin toimiessa sotilastuomioistuimen puheenjohtajana. Tässä oikeudenkäynnissä tuomittiin eräs OASn jäsen kuolemaan.

Russellin uusin esseekokoelma

Bertrand Russell on äskettäin täyttänyt 90 vuotta. Äskettäin on myös ilmestynyt häneltä esseekokoelma nimeltään Fact and Fiction (Allen & Unwin. Se sisältää luentoja demokratiasta ja vapaudesta, kasvatuksesta, tiedemiehen vastuusta, ydinaseista ja aseistariisunnasta, kaunokirjallisuudesta ja eurooppalaisesta sivistyksestä.

Kirja on mielikuvituksellisen rohkea kuin tieteisromaani, kirjoittavat arvostelijat ja se on murhaavan satiirinen tyhmyyttä omahyväisyyttä ja hulluutta kohtaan. Russellin tyyli ei ole vanhentunut, vaan on yhtä pureva ja kirkkaan loogillinen kuin konsanaan.

Hän kertoo nuoruutensa kirjailijaihanteista. He olivat Shelley, Turgenjev, Ibsen, Swifth, Milton (proosakirjailijana ja vapauden puolustajana, ei runoilijana) sekä historiantutkija Gibbon. "Etsin kapinan henkeä", Russell kirjoittaa. Edelleen Shelley on häntä hyvin lähellä: Shelley on kokenut "vanhanaikaisuuden" vaiheen mutta on jälleen tulossa muotiin T. S. Eliotista huolimatta ja tämä uusi tuleminen on täysin oikeudenmukaista, sanoo Russell. Shelley oli tieteellisesti sivistynyt ja pystyi käyttämään tietojaan runoudessaan.

Turgenjevia Russell ihailee vieläkin, mutta Ibsenille hän löytää enää vain kovia sanoja. "Ibsenin etiikka on oleellisesti sama kuin Nietzschen", hän sanoo. Ibsenin kapinoitsijaihmiset ovat kuten Nietzchen yli ihminen kaiken vastuun y'äpuolella. Ibsenin sankarit ovat epäinhimillisiä ja as sosiaalisia, Russell sanoo.

Mitä aasialaiset kansat ihailevat ihaillessaan eurooppalaisten kulttuurisaavutuksia? on yksi Russellin mielenkiintoisista kysymyksenasetteluista. Eivät koskaan humanistisia ja taiteen saavutuksiamme, vaan tiedettämme ja tekniikkaamme. He ovat oikeassa. Suurenmoista taidetta ja kuolematonta kaunokirjallisuutta on muissa maanosissa enemmänkin kuin meillä, mutta Eurooppa on tieteen ja tekniikan luvattu maa. Vain näillä aloilla Aasian kansat voivat oppia meistä.

Rauhasta ja aseistariisunnan välttämättömyydestä Russell puhuu painavammin kuin koskaan aikaisemmin. Hän on valmis uhraamaan kaiken, vieläpä menemään vankilaan vakaumuksensa puolesta. Tulen osallistumaan kaikkiin sodanvastaisiin mielenosoituksiin elämäni loppuun saakka, hän kirjoittaa.

Uhkaako Saksan militarismi todella maailmaa sodalla?

LÄNSI-SAKSAN NAISTEN RAUHANLIIKKEEN EDUSTAJAN PUHEENVUORO

Kirj. Prof. Klara-Marie Fassbinder

Koko Saksan kansa olisurkeassa taloudellisessa asemassa vuoden 1948 jälkeen. Jokainen meistä vielä muistaa, miten vaikeata kaupunkilaisen oli saada ruokaa, vaatteita ja polttoainetta. Sitten tuli Marshall-aputarjous. Myönnän avoimesti tuohon aikaan olleeni sitä mieltä, että amerikkalaiset tarjosivat tätä apua meille osittain taloudellisista syistä, koska heiltä puuttui markkinoita, ja osittain puritaanisen perinteensä vuoksi nähdessään kaiken aiheuttamansa, sotilaallisen välttämättömyyden ylittävän tuhon ja kurjuuden. Hyvin pian he kuitenkin julistivat kyynillisen avoimesti: jokaisesta dollarista mies. Vastoin kaikkia edeltäneitä sopimuksia USA laajensi läntisten vyöhykkeiden yhteenliittymää, ensin taloudelliseksi yhtymäksi (Kaksivyöhyke, kolmivyöhyke). Sitten se onnistui taloudellisen painostuksen avulla saamaan vielä epäröivän Ranskan hyväksymään sekä taloudellisen yhteenliittymän, että poliittisen liiton Saksan Liittotasavaltana. Ei pidä unohtaa, että perustuslakineuvosto, jonka tehtävänä oli laatia perustuslaki, ei vähimmässäkään määrin seurannut Länsi-Saksan kansan tahtoa, vaan noudatti läntisten miehitysvaltojen tarkkoja määräyksiä.

Kun liittotasavalta syntyi, sen perustuslaissa ei ollut mainintaa yleisestä asevelvollisuudesta lukuunottamatta lausetta yleisiä ihmisoikeuksia koskevassa kohdassa: "Ketään ei saada pakottaa asepalvelukseen vastoin hänen omantuntonsa ääntä". Siitä huolimatta tilanne jatkuu entisellään.

Minun käsitykseni mukaan ei ole vielä täysin selvää, mistä ajatus Saksan armeijasta on alunperin kotoisin. Hiljattain julkaistiin asiapaperikokoelma "Mistä? Mihin? Saksan Liittotasavallan tilit 12 vuoden ajalta" (Dumont-Schaugberg Köln). Siinä mainitaan, että Eisenhower uhkasi uutta liittolansleri Adenaueria Marshall-avun loppumisella siinä tapauksessa, että Saksa ei toimita sotilaita.

Toisaalta tunnemme Adennauerin New York Timesille elokuussa 1950 antaman haastattelun. Siinä hän avoimesti puhuu väistämättömästä kolmannesta maailmansodasta USAn ja Neuvostoliiton välillä. USAlla olisi etu puolellaan, koska sillä oli atomipommi. Mutta Neuvostoliitto saavuttaisi sen epäilemättä ja silloin olisi palattava vanhoihin maa-, meri- ja ilmavoimiin niin kuin entisissä sodissa.

Sillä hetkellä olisi ratkaisevaa, voisiko Liittotasavalta asettaa sotilaita USAn käytettäväksi.

Tämä haastattelu, joka julkaistiin "Der Mittag"-lehdessä, oli minulle henkilökohtaisesti syy tulla mukaan rauhantaisteluun ja kirjoittaa ensimmäisen paheksumiskirjeeni Adenauerille. Monet ovat sen jälkeen tehneet samoin!

Tämän haastattelun perusteella, kuten tiedämme, silloinen sisäministeri Gustav Neinemann erosi hallituksesta.

Olemme hyvin tietoisia siitä kehityksestä, mikä sitten seurasi. Ensiksi esiintyi voimakasta vastustusta laajoissa väestöpiireissä, uskonnolliset nuorisojärjestöt mukaanluettuina. Muistan hyvin tuomitsevat kirjoitukset johtavassa katolilaisessa nuorisolehdessä. "Ilman minua" oli yleinen iskulause. Vaadittiin voimakkaasti asian alistamista kansanäänestykseen. Tätä mahdollisuutta ei valitettavasti oltu taattu perustuslaissa, ja sen vuoksi hallitus kielsi sen. Asian kannattajia vainottiin. Tuohon aikaan Saksan Sosialidemokraattinen puolue vielä vastusti yleistä asevelvollisuutta. Se toteutettiin kuitenkin, Euroopan ensimmäisen puolustusyhteisösopimuksen epäonnistuttua, ja siitä saadaan kiittää Ranskan edustajakamarin epäsuotuista asennetta Bonnin ja Pariisin sopimuksiin nähden. He kieltäytyivät myöntämästä atomiaseita saksalaisten käyttöön, mutta jättivät tosiasiassa takaoven avoimeksi niiden mahdolliselle käyttöönottamiselle. Joka tapauksessa läntisille voittajavaltioille annettiin oikeus varustaa miehitysjoukkonsa atomiasein vielä silloinkin, kun miehitys oli muodollisesti lopetettu eikä enää puhuttu miehitysjoukoista, vaan Saksaan sijoitetuista joukoista.

* * *

On tärkeätä tietää kaikki tämä, mutta se ei anna kuitenkaan selvää vastausta siihen, kuinka ajattelutapa muuttui uudelleen militaristiseksi, niin että [illegible]

simmäisenä ja tärkeimpänä.

Kuten sanoin, vanhaa preussilaista militarismia, joka näki armeijassa kaikkein tärkeimmän ja ratkaisevimman voiman, ei oltu palautettu valtaan.

Mutta kehitys kääntyi suuntaan, joka oli erittäin epäilyttävä. Toisaalta, Liittotasavallan uudelleenmilitarisoinnin mukana, natsismi alkoi näytellä entistä osaansa. Vanhat natsit, jotka näin kauan olivat jääneet kätköön, nousivat nyt esiin. Ne tajusivat, että heidän aikansa oli nyt tullut ja muuttuivat yhä kärkevimmiksi. He alkoivat käyttää vaikutusvaltaansa nuorisoon — vaikka ei tietenkään samoin tunnuksin. He tuomitsivat Hitlerin ajan julmuudet usein vain yksinkertaisesti kieltämällä ne. Tässä olisi aihetta pitkään selostukseen, enkä aio siksi puuttua yksityiskohtiin tässä yhteydessä. Mutta he joka tapauksessa saivat valtaansa kokemattoman nuorison saarnaamalla natsismin perushahmotta ja korostamalla jälleen pohjoisen rodun "herrarodun" ylemmyyttä.

Näiden nuorten vanhemmat ja osaksikin määrin heidän opettajansa, erityisesti korkeakouluissa, jotka perinpohjin häpesivät menneisyyttään, koettivat vaientaa sellaiset manööverit sanomalla, ettei se ollut puoleksikaan niin pahaa kuin sanottiin. Amerikkalaiset olivat keksineet koko joukon, kuten keskitysleirit ja niin edespäin. Natsistiset kirkkojen häpäisyt muutama vuosi sitten ja poliisin kykenemättömyys paljastamaan syyllisiä ovat kaikki hyvin kriitillisiä oireita.

Toisaalta on huomattava vanhojen natsikenraaleitten paluu. Minusta näyttää, että ei juuri voitaisi kieltää Bundeswehriä ottamasta korkeita upseereitaan Hitlerin Wehrmachtin joukosta. Mutta olisi kuitenkin täytynyt suorittaa hyvin tarkka valinta. Erikoinen komitea perustettiin käsittelemään anomuksia, jotka koskivat virkoja everstistä ylöspäin. Mutta vaikka yksi ja toinen hakija hyljättiin, valinta ei silti aina ollut virheetöntä. Tämä luonnollisesti tapahtui — ja se tulee sanoa avoimesti — Saksan entisten sotilaallisten vastustajien avun ja hyväksymisen nojalla.

Me olemme olleet todistajina, kun kenraali Speidel kutsuttiin Fontainebleau'hon vastaanottamaan tärkeä virka NATOssa siitä huolimatta että Ranskan kansa, ei vain vasemmistolaiset oli esittänyt voimakkaita vastalauseita muistaen Speidelin toiminnan Ranskassa sodan aikana. Olemme todistaneet kenraali Heusingerin valinnan vielä korkeampaan virkaan. Pentagoniin Washingtonissa, siitä huolimatta että omat rivistömme esittivät vastalauseita Heusingerin menettelyn antihitleriläisen salaliiton aikana v. 1944. Tähän mennessä he eivät ole menettäneet valtaansa. Olemme nähneet, että Bundeswehrin tarkastajaksi, korkeimpaan komentajanvirkaan, on valittu kenraali jota Neuvostoliitto on syyttänyt sotarikoksista. Tähän mennessä liittohallitus ei ole katsonut tarpeelliseksi ottaa huomioon näitä syytöksiä, tutkia niitä, osoittaa kenraali Foertschin syyttömyys tai ryhtyä toimenpiteisiin häntä vastaan.

Olemme nähneet, että vaikka Potsdamin sopimukset hajottivat ylimmän johdon, se on jälleen palannut paikalleen, ei samannimisenä, mutta kuitenkin Bundeswehrin korkeimpaan johtoon.

Olemme nähneet, kuinka nämä korkeimmat johtajat julkaisivat muistion avoimessa yhteistyössä puolustusministeri Straussin kanssa jota ylistettiin sen vuoksi, ilman liittokanslerin suostumusta, vaikka tämän perustuslain mukaan tulee päättää poliittisista periaatteista. Tässä muistiossa puhutaan avoimesti "meidän aikamme sodasta" ja Neuvostoliittoa nimitellään avoimesti huomispäivän "mahdolliseksi viholliseksi", ilman minkäänlaisia todistuksia ja tätä vihollista vastaan vaaditaan laajoja sotilaallisia toimenpiteitä. Näitä toimenpiteitä ei vielä ole hyväksynyt sen enempää hallitus kuin valtiopäivät, ne nimittäin tarkoittavat Bundeswehrin varustamista atomiasein, koska Bundeswehrillä pitäisi johtajien sanojen mukaan olla ainakin yhtä hyvät aseet kuin vastustajalla on. Koska tällä vastustajalla, Neuvostoliitolla, on vetypommi, heidän täytyy loogillisesti ajatellen saada se myös. Alussa he olivat kyllin varovaisia puhuakseen "taktillisista" atomiaseista jotka oletettavasti olivat puolustustarkoituksiin tarkoitetut.

Olemme nähneet, että tämän muistion, joka ensin nostatti Adenauerin suuttumuksen, hyväksyi myöhemmin koko hallitus.

Olemme siis nähneet, että siviilijohdon lisäksi Liittotasavallassa on myös eräänlainen sotilaallinen sivuhallitus.

Olemme edelleen nähneet, että puolustusministeri ja hänen jälkeensä kansleri ovat yhä avoimemmin vaatineet atomiaseita Bundeswehrille, joko suoraan tai NATOn kautta. Koska Saksan Liittotasavalta on epäilemättä vahvin sotilasvalta NATOssa Euroopan alueella, emme voi jättää huomioonottamatta tähän vaatimukseen sisältyvää vaaraa.

Jälleen kerran meidän on kysyttävä: Millainen asenne entisillä läntisillä vihollisillamme on tässä asiassa?

Olemme nähneet, että Saksan armeijan käyttöön asetettiin alueita Ranskassa ja Englannissa sillä verukkeella, että Saksan Liittotasavallan alue oli riittämätön. Tiedämme että Liittotasavallan sotilaita ja upseereita lähetetään Amerikkaan harjoittelemaan atomiaseiden käyttöä, niin että he pystyvät sodan syttyessä käsittelemään niitä palattuaan Saksaan.

Onko oikeutettua puhua uussaksalaisesta militarismista ja todeta, että vaara Euroopalle ja koko maailmalle on täällä? Luulen, että meidän on vastattava myönteisesti ja vielä puhuttava siitä pitkään.

Me voimme nähdä tämän kriitillisen kehityksen, jota hyväntahtoisesti edistävät läntiset voittajavaltiot sekä pienemmät valtiot, jotka Hitler valtasi rauhan aikana ilman sodanjulistusta — Belgia, Hollanti, Tanska (Itämeren yhteinen johto). Mutta me emme saa unohtaa sitä tosiasiaa että yhdensuuntaisesti tämän ulkoisen kehityksen kanssa tapahtuu sisäinen kehitys: nuorison psykologinen valmentaminen asevelvollisuuteen ja mahdolliseen sotaan.

On totta, että kaikki valtiolliset perustuslait myös Saksan liittovaltioitten kulttuuriministerien äskeiset säädökset — (yksittäisillä valtioilla on tasavaltamme poliittisen rakenteen mukaan kulttuuriitsehallinto) — säätävät, että koululaitos yliopistotasolle saakka tulee järjestää demokratian, kansainvälisen ymmärtämyksen ja rauhan hengessä. On totta, että perustuslaki nimenomaan kieltää sodan ja rotupropagandan, mutta näemme heti, että suhteessa Saksan Demokraattiseen tasavaltaan tämä ei pidä paikkaansa. Vaikka emme hyväksyisikään Saksan Demokraattista Tasavaltaa, meidän on tarmokkaasti vastustettava DDR:n johtohenkilöihin kohdistuvia vihjailuja, ja parjauksia. Kaikissa lehdissä on julkaistu presidentin lausuma, että nuorison on psykologisesti valmistauduttava ampumaan maanmiehiään. Tietysti on huomautettava, että myös DDR:ssä on parantamisen varaa propagandan objektiivisuudessa.

Me näemme myös, että koko itäblokin suhteen menetellään mitä erilaisimmissa yhteyksissä tavalla, jota ei parhaalla tahdollakaan voi kuvata rauhanpolitiikaksi, ja näin tapahtuu huolimatta julkisista lausunnoista, kuten vastaus Neuvostoliiton muistioon joulukuussa.

Tämä nuorison mielen myrkyttäminen koulun Bundeswehrin opetuskurssien, nuorisojärjestö en. nuorisolehdistön ja yleisen mielipiteen avulla on minusta suurin vaara, suurempi kuin militarismi itsessään. Sillä ilman tätä kansan psykologista valmistamista, ilman väärien kuvien maalaamista Itä-Euroopan kansoista ja heidän johtajistaan ei kenraalien militarismilla olisi juurtumisen mahdollisuutta.

Erästä näkökohtaa ei todellakaan saisi unohtaa, ja se on yhteys varustelun ja varustelupääoman välillä: Tiedämme liiankin hyvin, miten kohtalokas tämä yhteys oli Hitlerin aikana, ollaksemme huolestuneita samanlaisista, vaikka usein kätketyistä yhteyksistä.

Mutta tässäkin yhteydessä olen sitä mieltä, että vaara voitaisiin voittaa, ellei nuorisoa ja yleistä mielipidettä muokattaisi psykologisesti.

Eikö länsimaissa nähdä tätä kehitystä? Vai antavatko ne sille hiljaisen hyväksymisensä?

Voisin esittää hyvin monia esimerkkejä väitteeni vahvistukseksi. Yleistä mielipidettä ovat turmelemassa radio- ja televisiolähetykset. Välistä nähdään esityksiä, joissa ei vain parjata itää, vaan joissa joko sivuutetaan tai parjataan sellaisia henkilöitä Liittotasavallassa, jotka ajavat toisenlaista politiikkaa, sovittelun ja ymmärtämyksen politiikkaa. Meidän tarvitsee vain ajatella, miten Saksan Rauhanliitto on otettu vastaan syntymisensä jälkeen! Jokainen, joka on osallistunut johonkin vaalikampanjaan tietää sen.

Tai muistakaamme Berliinin muuria, jota rauhan voimat myös idässä varmasti valittavat. Sitä on käytetty nuorison myrkyttämiseen sillä ajatuksella, että muurin takana

(Jatk. siv. 3)

"VAIKEATA ON LUOTTAA TSHOMBEN SANOIHIN"

New York. — YKn taholta esitettiin jyrkkä vastalause keskiviikkoiltana 2,000 katangalaisen sotilaan Elisabethvillessä Katangan muusta Kongosta eroamisen vuosipäivänä pitämän suuren paraatin vuoksi.

YKn Elisabethvillen johdon edustaja ilmoitti Katangan "presidentille" Tshombelle, että "YK:n olisi vaikeata vast'edes luottaa Tshomben sanoihin". Hän syytti Tshombea siitä, että tämä oli rikkonut YK:lle antamansa lupauksen, ettei paraatiin osallistuisi enempää kuin kaksi komppaniaa Katangan santarmistosta.

Nootissa lisättiin Tshomben sanoneen YK:n Kongon johtajalle Robert Gardinerille heinäkuun 2. pnä päivätyssä kirjeessä, että vain "vertauskuvalliset joukot" osallistuisivat paraatiin.

YK:n edustaja päätti vastalauseensa sanomalla Tshomben toimenpiteiden luoneen epäluuloisen tunnelman, jonka hälventämiseksi YK toivoi Tshomben tekevän kaikkensa, että hänen lupauksiinsa voitaisiin luottaa tulevaisuudessa.

Leopoldvillessä Kongon keskushallituksen pääministeri suoritti laajan uudelleenjärjestelyn hallituksessaan ja ilmoitti myöhemmin uuden hallituksensa ryhtyvän kaikkiin mahdollisiin keinoihin Katangan erillään olon lopettamiseksi.

Kongon keskushallituksen pääministeri Cyrille Adoula, joka keskiviikkona suoritti suuria muutoksia hallituksessaan sanoi illalla, että uusi hallitus tulee turvautumaan kaikkiin käytössään oleviin keinoihin tehdäkseen lopun Katangan niskoittelusta.

Samanaikaisesti presidentti Joseph Kasavubu antoi lain, jolla perustetan Pohjois-Katangan maakunta. Tämä toimenpide tulkitaan iskuksi Moise Tshomben hallitusta vastaan, joka keskiviikkona vietti Kongosta eroamisen kaksivuotispäivää järjestämällä paraatin, johon osallistui 2,000 sotilasta.

Laosilla kansainväliset takuut puolueettomuudesta

Geneve. — Neljäntoista maan Laosin konferenssin voidaan odottaa kokoontuvan istuntoonsa piakkoin, kerrotaan asioista perillä olevalta taholta Genevessä. Länsivallat tuntuvat olevan tyytyväisiä siihen puolueettomuusjulistusehdotukseen, jonka Laosin hallitus aikoo esittää Genevessä aikaisemmin solmittujen kansainvälisten sopimusten mukaisella tavalla.

Lännen diplomaatit olivat aikaisemmin tyytymättömiä siihen, ettei julistuksessa mainittu mitään Laosin kolmen prinssin yksityisten armeijoiden hajottamisesta ja eri joukko-osastojen yhdistämisestä yhdeksi kokonaisuudeksi. Ei vielä tiedetä millä tavalla vaikeuksista on nyt selvitty.

Laosin pääministeri prinssi Souvanna Phouma haluaa mielellään konferenssin saavan solmituksi kansainvälisen sopimuksen, joka takaa Laosin puolueettomuuden. Tällöin hän voi palata takaisin Laosiin ja panna vauhtia uuden hallituksensa työhön.

Dollarit virtaavat pois armeijan kautta

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeri Robert MacNamara on määrännyt jyrkkiä tarkistuksia kaikkiin Yhdysvaltain armeijan ostoksiin ulkomailla, ministeriön edustaja kertoi perjantaina.

Edustaja sanoi MacNamaran olevan tyytymätön yrityksiin, joilla toistaiseksi oli koetettu pienentää kulutusta ulkomailla dollarivirtauksen estämiseksi.

Yhdysvaltain sotilaalliset menot nousevat ulkomailla noin 3,000 milj. dollariin vuosittain ja MacNamara pyrkii pienentämään tätä lukua ainakin kolmanneksella, edustaja lisäsi.

Tilatkaa Vapaus!

PÄIVÄN PAKINA

Miksi ei tinasotamiehiä?

Silloin "kun isä lampun osti" — ja siitä on kulunut jo eräitä vuosia — meillä poikanulikoilla oli sellainen paha tapa, että leikimme niillä tinasotilailla, joita vanhempamme ystävämme tai sukulaisemme meille ostivat.

Se oli kuitenkin jännää peliä, kuten muistamme. Siellä oli kenraaleita ja muita korkeita upseereita, ratsumiehiä ja tavallisia mosatramppareita, rumpalipoikia ja muita, tietysti oli tykkejä ja muita tuliluikkuja.

Asiaan kuului, että leikissä "uhrattiin" miehiä arvon mukaan. Hevosmies oli kunniassa, siksi oli helpompi antaa jalkamiehen kaatua. Ilman kenraaleita ja muita korkeita viskaaleja ei voida sotaa käydä — siksi oli niitä varjeltava kaikelta pahalta — kuten oikeissa sodissakin.

Kuten sanottu, se oli jännää ja siksi realista sotapeliä, että korvissa kuului miltei tykkien pauke ja kansanjoukkojen hurraus voittajille — vaikka ei kohtakaan haavoittuneiden valitukset eivätkä kuolevien kan[illegible]rahtelut.

Ajat ovat nyt paljon muuttuneet. Lasten "lelukaupoissa" on entisten tinasotilaiden asemesta raketteja, tankkeja, atomipommeja, ohjuksia ja sen sellaisia. Voidaanpa miltei kuvitella sellaistakin lelua, missä lapsi saa istua pallokartan vieressä ja voi sopivalla eli strategisella hetkellä "painaa nappulasta" niin, että ainakin toinen puoli koko maailmasta tuhoutuu — ja siinä yhteydessä kaikki viholliset joten "me selviydymme jälkeen voittajina.

Mutta suuret sotaviskaalitkin ovat kiintyneitä kaikenlaisten manöömerien lisäksi myös erinäisiin sotaleikkeihin miltei lasten lailla.

Canadian Press tiedoitti meille jokin aika sitten sellaisen hämmästyttävän uutisen että Yhdysvaltain hallitus voi ehdottaa Neuvostoliitolle, jotta seuraavassa, eli atomisodassa ei pommiteta lainkaan suuria kaupunkeja.

Ajatella sitä autuutta. Ensin tehtäisiin sopimus, että isoja kaupunkeja ei pommiteta ydinaseilla ja sitten ruvettaisiin paukuttelemaan pieniä kaupunkeja, kyliä ja kuntia taivasten valtakuntaan! Eli kuten CP:n uutistiedossa kerrottiin:

"Tämän lohduttavan ajatuksen, jonka ensimmäiseksi esitti puolustussihteeri McNamara, on ilmeisesti viety Eurooppaan valtiosihteeri Ruskinin 10-päiväisen vierailun yhteydessä . . .

"Antamalla Venäjän tietää, että Yhdysvallat välttäisi iskemästä Neuvostoliiton kaupunkeja, jos Neuvostoliitto suhtautuu siihen myönteisesti vastaten, ydinasesotaa voitaisiin asiallisesti käydä sotilaskohteita vastaan . . ."

Mutta eikö olisi sittenkin parempi, edullisempi ja halvempaakin se jos tekisivät keskenään sopimuksen että seuraava "sotaleikki" — ja sellaisena sotasihteeri McNamara näyttää atomisodan helvettiä pitävän —käytäisiin vanhanakaistuneiden tinasotamiesten avulla? Kummallekin puolelle annettaisiin sovittu määrä erilaisia tinasotilaita upseereineen ja tykkeineen — ja sitten kenraalit aloittaisivat "yllätyshyökkäyksensä", "saartoliikkeensä", naamiointimielessä tehdyt harhauttamishyökkäyksensä, "irtaantumisliikkeensä" jne.

Vakavasti puhuen siinä McNamarankin mielettömyydessä taitaa silti olla jotakin järkeäkin — sodanlietsojain kannalta katsoen.

Sanomalehtikirjeenvaihtaja Fred S. Hoffman nimittäin selitti parisen viikkoa sitten Washingtonin uskovan, että Neuvostoliiton ohjuspommiasemat ovat kaupunkien ulkopuolella.

Hoffman sanoo McNamaran strategian näkymänä olevan — kuten oli aikoinaan Hitlerinkin kristallipallon näkymänä — 'lyhytaikainen sota missä Yhdysvaltain voimat keskitetään Neuvostoliiton ydinasevoiman pulverisoimiseen . . ."

Olettaen, jos McNamaran esityksen mukaan tehtäisiin ennen sodan aloittamista sopimus, jonka perusteella kumpikin puoli lupaa olla pommittamatta suuria kaupunkeja, Yhdysvallat voisi hävittää Neuvostoliiton ampuma-asemat, jotka sanotaan olevan kaupunkien ulkopuolella, jota vastoin Neuvostoliitto ei voisi hävittää Yhdysvaltain ohjusampumatukipaikkoja, jotka ovat suurten kaupunkien lähettyvillä.

Mr Hoffmanin selostuksen mukaan McNamaran strategian tuloksena olisi "toivottu seuraamus, nopea ja tuhoisa isku Venäjän ohjus- ja pommitusasemia vastaan Venäjän lyömiseksi . . ."

"Epäilevänä Tuomaana" meistä tuntuu, että McNamaran uusi versio "ehkäisysodan" kehittämiseksi ei taida saada kannatusta muilta kuin sotatarvetehtailijoilta ja niiden palkkaamilta poliitikoilta.

Känsäkoura.

johtopiireissä. Ajan kuva sekin ja uusi kumoamaton osoitus, että rauhanpuolustajain riveissä on yhteiskunnallisesti monikirjava joukko, joka yhdistää voimansa yhden peruskysymyksen, rauhanasian puolustamisen hyväksi — ja juuri siinä onkin rauhanpuolustajain suuri voima ja merkitys.

Palo Alton ruohokenttä huolestuttaa Brumelia

Moskova. — Heinäkuun 13 pnä lähti Neuvostoliiton yleisurheilumaajoukkue lentoteitse USA:han, missä se heinäk. 21—22 pnä kilpailee Californian Palo Altossa USA:n maajoukkueen kanssa.

Joukkueen päävalmentaja K. Korobkov sanoi olettavansa edessä olevan kilpailun muodostuvan kireämmäksi kuin mikään aikaisemmista. Neuvostoliittolaiset yleisurheilijat ovat parantaneet tuloksiaan mm. hypyissä ja heitoissa, kun taas amerikkalaiset ovat päässeet hyviin suorituksiin pitkien ja keskipitkien matkojen juoksussa. Kokonaisuutena ottaen Neuvostoliiton joukkue on valmentautunut huolellisesti ja tulee käymään ankaraa kamppailua voitosta.

Pituushypyn maailmanennätysmies Igor Ter-Ovanesjan kertoi parantuneensa täysin viime syyskuussa Sofiassa saamastaan jalkavammasta ja saavuttaneensa kesäkuussa Erevanissa erittäin onnistuneen tuloksen 831 sm. Hän sanoi odottavansa jännityksellä voimakkaimman kilpailijansa Ralph Bostonin tapaamista USAssa. Korkeushyppääjä Valeri Brumelia ja hänen valmentajaansa huolestuttaa Palo Alton ruohokenttä, jollaiselta Brumel ei ole vielä koskaan ottanut vauhtia. Siitä huolimatta Brumel aikoo hypätä 222—224 sm.

KIDD JUOKSI CANADAN ENNÄTYKSEN 3 M:LLA

Englannin Bruce Tulloh voitti tiukan kilpailun vain muutamalla metrillä

Lontoo. — Canadalainen Bruce Kidd osallistui viime lauantaina White City stadionilla Englannin mestaruuskilpailujen 3 mailin juoksuun. Vaikka ei hän voittanutkaan kilpailua, antoi hän sille paljon väriä taistellen ankarasti voitosta viimeisille metreille asti.

Kilpailun voitti tunnettu englantilainen juoksija Bruce Tulloh ankaralla loppusuoran kirillä. Kahden viimeisen kierroksen ajalla vaihtui johtajapaikka useita kertoja, kunnes noin 70 jaardia maalista Tulloh aloitti lujan loppukirin ja sivuutti silloin johtaneen Kiddin.

Tullohin ajaksi merkittiin 13.16,0 ja Kiddin 13.17,0 mikä on uusi Canadan ennätys. Rata oli kovan saten jäleltä pehmeä, joten mahdollisuuksia ennätyksen tekemiseen ei ollut.

32 maata ilmoittautunut nuorison maailmankisoihin

Helsinki. — Viime viikon torstaihin mennessä oli jo 32 maata ilmoittautunut nuorisofestivaalien kilpailuihin. Viimeksi ilmoittautuneet ovat Canada ja Yhdistynyt Arabitasavalta. Viimeksimainitusta saapuu 35-miehinen joukkue.

Kreikasta saapuu maan pikamatkojen mestari Papavasiliu, joka on mm. voittanut Sao Paolon juoksun.

Itä-Saksa ruhjoi tshekit maaottelussa

Praha. — Itä-Saksan ja Tshekkoslovakian välisessä yleisurheilumaaottelussa voitti Itä-Saksa miesten ottelun 128—83 ja naisten ottelun 78—38.

Mäki–Moore ottelu elokuun 17 pnä

Helsinki. — Viime viikolla allekirjoitettiin höyhensarjan maailmanmestarin Davey Mooren ja suomalaisen Ol'i Mäen kesken ottelusopimus. MM-ottelu tullaan suorittamaan Helsingin Olympiastadionilla elokuun 17 pnä 15-eräisenä.

Moore saa ottelusta $30,000 verovapaana tulona ja sen lisäksi 3 henkilön matkat Los Angelesista Helsinkiin ja takaisin.

Ottelun tulee tuomitsemaan yksinomaan amerikkalainen kehätuomari, jonka päätös on ehdoton ja lopullinen.

Luonnonoikku tappaa kaloja Satakunnassa

Helsinki. — Omalaatuinen luonnonoikku on todettu Pohjois-Satakunnassa sijaitsevassa Karvian järvessä; roskakala kuolee, mutta arvokalojen on ainakin toistaiseksi huomattu säilyneen. Tämän hyvin kalarikkaan järven rantamille alkaa ajautua kuolleita kaloja suurin joukoin ja kuolleiden kalojen määrä lisääntyi päiväpäivältä. Asiasta ilmoitettiin viranomaisille ja näytteet ovat parhaillaan tutkittavina. Tiettävästi ei järvessä ole suoritettu mitään roskakalan hävitystä, kuitenkin näyttää kaikki pikkukalat kuolevan. Kuolleiden kalojen joukossa on myös jonkin verran haukea ja kookkaita ahvenia, mutta varsinaiset arvokalat, lahnat ja muutamia vuosia sitten istutetut siiat ovat säilyneet. Roskakalojen kuolemasta näyttää näin ollen olevan vain hyötyä järven kalakannalle.

— Mustassa meressä lasketaan olevan n. 500,000 delfiiniä, joista kukin syö vähintään 5 kg kaloja päivässä eli yhteensä määrän mikä on 8 kertaa suurempi kuin Mustan meren kaikkien kalastajien keskimääräiset saaliit yhteensä samassa ajassa.

PETER A. VESA
B. A. LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Uusia ja käytettyjä autoja
EINO HUPPONEN
HO 3-1152 HOGAN PONTIAC LTD. HI 4-3357
348 DANFORTH AVE. TORONTO 6, ONT.

FINNISH GRAMMAR
(SUOMEN KIELIOPPI ENGLANNINKIELELLA)
Toimittanut CLEMENS NIEMI, A. M.
206 SIVUA — HINTA SID. $2.85
Erinomainen oppikirja Suomen kielen opiskelussa. Suositellaan nuoremman sukupolven käytettäväksi Suomen kielen opiskelussa.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. BOX 69 — 100 ELM ST. W., SUDBURY, ONTARIO

Matka- ja matkatavaravakuutuksia
Turvatkaa kesäloma- ja huvimatkanne mahdollisilta tapaturma- ja onnettomuus-sattumalta, hankkimalla itsellenne MATKAVAKUUTUKSEN, joka on kovin halpa. Vakuutuksemme on voimassa matkustaessanne autolla, lentokoneella, junalla, laivalla, tai [illegible]. Ottakaa matkavakuutus kun lähdette matkalle!
VAPAUS TRAVEL AGENCY
Lupakirjalla toimiva matka- ja matkatavaravakuutusasiamies
PUHELIN OS 4-4264
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONT.

Tarmolassa saa halvalla hyvää

Toronto. — Helteisenä päivänä vietettiin torontolaisten kesäpaikalla Tarmolassa Pikku-Suurjuhlia ja yleisökannatus oli hyvä. W. Kähärä oli valmistanut juhlamainoksia, joita oli käynyt jakamassa kaupungin liikkeisiin ikkunoille asetettaviksi ja tästä häntä kiittäen saamme olla varmoja, että moni sellainenkin tuli juhlimaan joita ei vuosiin ole nähty. Olihan siellä vieraita lähiympäristö paikkakunnilta, Sudburysta ja aina rajan takaa asti ja kaikki tuntuivat olevan tyytyväisiä näkemäänsä ja kuulemaansa. Ohjelmaa oli joidenkin mielestä liikaakin. Kuorolaiset valittelivat "sulkasatoa" sillä niin monta on kuoron ja orkesterin jäsenistä matkustanut Suomeen, eikä heitä voi siitä moittia onhan siellä ne maailman nuorison festivaalit jossa varmaankin saa hyvin kansainvälisen ilmapiirin. Ja useat heistäkin kuoron jäsenistä jotka ovat kotona jäävät pois Arthurin juhlista joko pitkän matkan, työesteiden tai huonon terveyden takia.

Vähäisestä henkilöluvustaan huolimatta orkesteri kajautteli reippaita säveleitä ja kuoro lauloi toinen toistaan kauniimpia lauluja.

Täydellisen hiljaisuuden rikkoi vain lintujen laulu ja lasten iloiset äänet leikkipaikalta kun juhlan kuuluttajana toiminut W. Jokela esitti yhden minutin hiljaisuutta kaksi viikkoa sitten joukostamme poistuneelle hyvälle juoksijalle David Saineelle.

Yrityksen tyttöjen tanssit olivat silmiä hiveleviä ja etenkin "uutuus" mutta koko ajan sitä katsellessani näin "henkeni silmillä" sekstetin taustalla laulamassa. Ajatelkaapa asiaa — se lisäisi tunnelmaa jos aiotte sen esittää suurjuhlissa?

Sadankahden asteen kuumeessa maatessani vielä lauantaipäivän tuntui toivottamalta ajatella Tarmolaan menoa, mutta kun oli niin hyvä "nörssi" kotona hoitamassa niin hyvän tahdon kanssa siitä tuli tosi. Ainoa mikä jäi harmittamaan oli se kun jäi näkemättä kaikki siellä suoritetut urheilukilpailut. Eihän siellä kentän laidoilla koskaan ole huutosakkia liikaa. Missä lie Vaasan Jukkakin? Ei häntä ainakaan iltapäivällä enää näkynyt. Liekö muste kuivanut kynästä?

* * *

Näin lämpimistä asioista pakistessa ei sovi unohtaa Tarmolan saunaa. Eräs ahkera saunamies kertoi, että hän käy Tarmolassa saunassa ja säästää vielä vaikka kaupungista asti sinne ajaa. Arkipäivinä on hyvää tilaa niissä kahdessa bussissa oilla sinne ajetaan, samoin saunassa saa olla pitkin tai poikin. Ja saunan halpuudesta johtuen hän saa vielä kahvikupin kuin ilmaiseksi. Ja sitä ei voi rahalla mitatakkaan kun saunasta tultua saa loikoilla vihreällä ruoholla eikä astella kuuman kaupungin katuja.

Joko olette käyneet maistamassa Tarmolan hyviä ja runsaita aterioita? "Heiniäkin" saa lautaselleen monenlaisia ja liha on niin suussasulavaa ettei tule mieleenkään laihdutuskuurit. Ja oletteko kuulleet sitä, että kaikki kahvipullat ovat kotitekoisia ja kolmen annoksen viipaleita, että ensikertalaista hävettää ottaa niin suurta määrää. Leivotaan siellä oikeata leipääkin mutta se on niin haluttua ja loppuu heti jos on näkyvissä. Koetan muistaa kysyä seuraavalla kerralla onko sitä edes pientä palaa "tiskin alla". Jos menette tavallisena sunnuntaina tai viikonpäivänä, ettei ole kiirettä niin huomaatte henkilökunnan erittäin mukaviksi seuraihmisiksi ja ennenkuin huomaattekaan niin hyvä ruoan ja kohtelun lisäksi he ovat saaneet myytyä teille ainakin yhden arpalipun vaikka kuinka olisitte niiden ostamista vastaan. Tarmolasta saa vielä vuokrata kämppiä halvalla maksulla ja missäpä sen mukavampi onkaan lomaansa viettää kuin siellä missä on torontolaisten keskus. — LSP.

Pelko Neuvostoliiton kehityksestä

Washington. — Neuvostoliitto on "edistynyt suunnattomasti atomisukellusveneiden alalla" ja pystyy pian laukaisemaan ohjuksia veden alta, jos ei se kykene siihen jo nyt, sanoi senaattori Henry Jackson sunnuntaina.

Senaattori, joka on kongressin atomivaliokunnan ja senaatin puolustusvaliokunnan jäsen, sanoi televisiohaastattelussa, että venäläiset olivat pitäneet atomisukellusvenevaransa salassa siihen asti, "kunnes heillä oli laivue".

Hän sanoi, että venäläisillä on lisääntyvä määrä atomisukellusveneitä. "Tämä lisäys saattaa pakottaa Yhdysvallat lisäämään Polaris-atomisukellusveneittensä laivastoa.

Nykyiset suunnitelmat käsittävät 41 näitä sukellusveneitä, joista jokainen pystyy laukaisemaan 16 Polaris-ohjusta ollessaan upoksissa. Nämä suunnitelmat pitäisi saada loppuunsuoritetuiksi vuoden 1965 alkuun mennessä.

CSJ:n TORONTON OS. KOKOUSASIOISTA

Toronto. — CSJ:n Toronton os. kuukausikokous pidettiin yhdeksäntenä päivänä heinäkuuta ja saapuvilla oli 25 henkilöä. Vielä kaksi seuraavaa kokousta pidetään kuukauden toisena maanantaina koska ensimmäiset maanantait ovat juhlapäiviä.

Luettiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja eikä kesken ääneitä asioita ollut. Kirjeenvaihdossa oli ainoastaan yksi kirje, Donhaalin taloudenhoitajan asuntoon asennettavaksi määrätty en paloportaiden tekotarjous ja asia annettiin johtokunnan vietäväksi lopulliseen päätökseen.

Myytäväksi otetut Suurjuhlaliput ovat tilitettävät rahastonhoitaja Niemelle viimeistään viikkoa ennen Suurjuhlia.

Johtokunnan raportti ei ollut. M. Vuori selosti, että Donhaalin juhlasalin lattia olisi puhdistettava nyt kun siellä ei ole minkäänlaisia tilaisuuksia. Pienen keskustelun jälkeen se päätettiin tehdä tk. 12 pvn iltana talkootyönä ja maalarit ovat lupautuneet lakkaamaan lattian seuraavalla viikolla. Vuori lupasi talkoolaisille ilmaiset virvokkeet.

Keskusteltiin Toronton osastosta lähetettävästä edustajasta Port Arthurissa pidettävään Liittokokoukseen Suurjuhlamaanantaina ja valituksi tuli G. Kautto, joka otti tehtävän vastaan.

Seurasi vilkas keskustelu Tarmolan aukipitämisajasta ja kaikkien kannattaessa elok. puolta väliä, tuli päätökseksi, että lopettajaisjuhlat pidetään 19 päivä elokuuta. Mutta että senkin jälkeen siellä olisi vielä tilaisuus oleilla koska on ollut sellaista puhetta — että joku vavapaaehtoisesti tulisi sinne sunnuntaisin keittelemään "mojakkaa". Jos en nyt hyvin pahasti erehtynyt niin Tarmolassa on seuraavia tilaisuuksia: Heinäkuun 21 pvn iltana on tanssit ja 22 pnä juhlat jonka järjestäjänä on paikallinen puolueklubi. Kabarettikomitea järjestää kabaretin 18 pnä elokuuta ja siihen on saatu jo asianomaisten lupa. Ja 19 pnä elokuuta on Tarmolan lopettajaisjuhlat. Näistä kaikista tilaisuuksista tullaan varmaankin antamaan tarkemmat tiedot lähempänä tapahtuma-aikaa.

Tarmolassa oleva juomien jäähdyttäjä on jo pari kertaa korjattu, mutta nyt sen katsottiin olevan niin heikossa kunnossa, että sinne on vietävä haalilta toinen lauantaiaamuna talkoilla. Samoin ruohonleikkuukone ei tee enää kentästä kaunista ruohomattoa, mutta keskusteluissa ilmeni ettei työtä ole suoritettu aikanaan ja heinä on päässyt liian pitkäksi ja paksuksi. Jätettiin ensi kevättä odottamaan mitä sen kanssa voidaan tehdä. Päätettiin, että osasto antaa 20 dollaria Toronton muiden ryhmien kanssa yhteisesti julkaisemaan Suurjuhlatervehdykseen Vapaudessa.

Hellen Tarvainen esitti ja sitä kannatettiin, että kun torontolaiset tulevassa Liittokokouksessa Port Arthurissa pyytävät saada seuraavat Suurjuhlat järjestettäväkseen, niin samalla pyydettäisiin saada ne pitää kuukautta aikaisemmin, siis kesäheinäkuun vaihteessa. Sillä hän sanoi huomioineensa monivuotisen työskentelynsä aikana järjestössä että Toronto tyhjenee elokuun alkuaikoina eivätkä juhlat näin ollen saa kannatusta.

Kahvitauon jälkeen seurasivat rahastonhoitajan ja kuorokomitean raportit, jotka hyväksyttiin.

Uusia pöytäliinoja tarvitaan haalille ennen syystoiminnan alkamista ja asia jätettiin naisten keskenään järjestettäväksi. Vuori selosti, että maanantaina olleen kovan tuulen ansiosta on haalin edessä olevasta suuresta puusta pudonnut oksa. Puussa on paljon kuivia oksia jotka olisi ohikulkijoille vaarallisina poistettava. Hänelle annettiin valtuudet suorittaa tämä työ.

L. Hjorth esitti keskustelukysymyksen kaikkien tässä maassa olevien suomalaisten yhteistyöstä ja mitenkä me voisimme sitä toteuttaa. Ja miten me saisimme vedettyä joukkoomme esim. hiljakkoin Suomesta tulleita. Seurasi niin vilkas keskustelu, että kaikki puheenvuoroa pyytäneet eivät ajan myöhäisyydestä sitä ehtineet saamaan ja siksi keskustelua päätettiinkin jatkaa elokuun 13 pvn kokouksessa. Saapukaapa silloin joukolla kuulemaan tätä vilkasta keskustelua ja ehkä silloin saadaan kuulla matkalta palanneiden Suurjuhlaterveisetkin.

LSP.

David Saineen muistolle

Ei kysy noutaja lähdetkö mukaan
tuskinpa siihen myöntyisi kukaan.
Ei kysy onko kesken työsi ja toimet
onko elonkankaassa tyhjät loimet.

Päättyi nuorena elämäsi matka
enää et lukuja, urheilua jatka,
enää et iloa voi vanhemmilles
tuottaa,
enää ei sinuun voi turvanaan he
luottaa.

Lyhyessä elämässäsi paljon annoit
Yrityksen lippua korkealla kannoit
sprintterinä useat maalinauhat
katkoit
voitosta voittoon juoksuas jatkoit.

Nimesi on piirretty muistojen
nauhaan
viimeiseen kun laskettiin rauhaan
alle kukkakummun kesäisen
hyvästimme jätimme viimeisen.

Tyhjät on sanat vanhemmille antaa
sydämissään surua kun kantaa.
Se on meille kaikille matkan pää
kukaan ei siitä osattomaks jää.

Silti Te tointukaa iskusta tästä
kiittäen eletystä elämästä.
Ystävät haluaisi suruanne kantaa
uutta elonuskoa Teille antaa.

LYYLI JA JUSSI.

Kansainvälinen ylioppilasliitto festivaaleihin

Helsinki. — Yhdistyneiden Kansakuntien alaisena toimiva kansainvälinen ylioppilasliitto osallistuu huomioitsijana VIII festivaaliin, ilmoitettiin festivaalitoimikunnasta viikko sitten maanantaina.

Liiton edustajina saapuvat Helsinkiin sen toimeenpanevan komiten jäsenet Iver H. Moller, Costas Kleanhous, M. J. Protals ja Carl Lindahl, joka on liiton huomioitsijana kansainvälisessä festivaalitoimikunnassa.

Starin bingopaartit heinäkuun 21 pnä

St. Catharines. — Paikallinen v.- ja u.-seura Star päätti järjestää bingopaartit t.k. 21 päivän iltana seuran huoneustolla. Kaikkia ympäristön suomalaisia kehoitetaan saapumaan tähän tilaisuuteen koettamaan onneaan ja rupattelemaan ystäviensä seurassa. Meneehän siinä hauskasti ilta vaikkei onni olisikaan mukana bingopelissä. Bingovoittolahjoituksia otetaan kiitollisuudella vastaan.

Kaikkien seuran jäsenien huomioon. Seuran kuukausikokous on jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina. Tällä kertaa se on heinäkuun 29 p. Pitäkääpä mielessänne päivä ja saapukaa jokainen kokoukseen. — U. H.

"Noakin arkki" Liverpooliin

Liverpool. — "Noakin arkki" joka sisältää 27 nisäkästä, 300 matelijaa ja 150 lintua, saapui sunnuntaina Etelä-Amerikasta Liverpooliin.

2,814 tonnin rahtilaiva Arakaka saapui Georgetownista, brittiläisestä Guianasta, lastinaan pelkkiä eläimiä, joiden määränpäänä on Lontoon eläintarha.

Eri lajien joukossa oli useita harvinaisuuksia, mm. arapaima, maailman suurin makean vedenkala. Täysikasvuiset yksilöt saattavat kahvaa jopa viiden metrin mittaisiksi. Matkustajina on myös kaksi "merilehmää", joita tiedemiesten arvelun mukaan muinaiset merimiehet lienevät erehdyksessä luulleet merenneidoiksi.

POSTIA ULKOMAILTA

MAIHINNOUSUKUUME

on Taiwanilla vaarallisen korkea ja se kiihtyy jatkuvasti, kertoo ruotsalaisen valtalehden "Dagens Nyheterin" Taipehin kirjeenvaihtaja. Ajankohtana mainitaan loka- tai marraskuu ja — lisää kirjeenvaihtaja — "nyt 74-vuotias shiang Kai-shek tuntuu olevan sokealla tavalla päättäväinen tekemään sen, mistä hän on puhunut usean vuoden ajan. Hänen lausuntonsa mannermaan valloittamisesta ovat olleet viime aikoina täsmällisempiä kuin milloinkaan aikaisemmin eikä ole epäilystäkään, että hän on saanut laajaa vastakaikua". Lehti ei sano, mitä "vastatkaikua" se tarkoittaa, sillä toisaalta se väittää USA:n olevan "yhä huolestuneemman" tilanteen kehityksestä.

"Dagens Nyheter" kertoo Tshiangin tekevän laskelmansa Etelä-Kiinassa vallitsevan "nälänhädän "varaan, mutta toteaa, että ei edes Honkongissa olla valmiita vahvistamaan tällaisia tietoja. Lehden mukaan Kiinassa on tosin esiintynyt — huonoista sääsuhteista johtuen — puutetta tietyistä elintarvikkeista, mutta mistään nälänhädästä ei silti voida puhua.

ABD-EL-KRIM,

riffi-kabylien kuuluisa johtaja, joka vv. 1921—1926 johti Marokossa kuulua riffien kapinaa jossa hän huonosti aseistetuilla joukoillaan aiheutti espanjalaisille ja ranskalaisille armeijoille jatkuvasti kirveleviä tappioita, on nyt päättänyt palata Marokkoon. Vasta valtavien joukkokeskitysten jälkeen ranskalaiset pystyivät 1926 kukistamaan Abd-el-Krimin — jota pidetään eräänä maailman parhaana strategina ja hänet karkoitettiin Reunionin saarelle Intian valtamereen. 1947 Ranska päätti siirtää Abd-el-Krimin jatkamaan vankeuttaan Eurooppaan, mutta hän pakeni Port Saidissa laivasta ja on sen jälkeen asunut Kairossa. Nyt hän siis palaa Marokkoon — 36 vuoden poissaolon jälkeen.

Nykyisin 77-vuotias emiiri on vielä täysissä sielun ja ruumiin voimissa, joskin ikä onkin lyönyt leimansa hänen kasvoilleen. Hän ei suhtaudu mitenkään innostuneesti Tunisian, Marokon jo Algerian itsenäisyyteen, sillä hän katsoo Ranskan määräysvallan olevan niissä vielä liian voimakkaan. Evianin sopimuksen hän luonnehti "kansan pettämiseksi". Marokon kuninkaasta Hassan II:sta hän sainoi, että hänestä voi tulla vielä hyvä hallitsija, "jos hän alkaa tarkastella asioita kansallisella marokkolaisella tavalla", mutta Tunisian presidenttiin Bourguibaan Abd-el-Krim sanoi jo "menettäneensä uskon".

KRUPPIN ORJATYÖLÄISET

Yritykset saada Krupp-yhtymä maksamaan korvausta niille valtiottomille henkilöille, jotka selviytyvät hengissä yhtymän sota-aikaisista orjaleireistä, on nyt katsottu kerta kaikkiaan rauenneeksi. Sota-aikana Krupp käytti yhteensä noin 55.000 orjatyöläistä, jotka edustivat Euroopan useimpia kansallisuuksia ja joiden asema oli tärisyttävä. He joutuivat työskentelemään rääsyihin pukeutuneena, heidän ruoastaan voidaan tuskin lainkaan puhua, eikä asuunoistakaan. Myös lapsia käytettiin pakkotöissä ja usein heidät erotettiin vanhemmistaan. Tuhannet orjatyöläisistä menehtyivät. Pitkien anomusten jälkeen Krupp on suostunut maksamaan jonkin verran korvauksia Israelissa asuville entisille orjatyöläisille, mutta valtiottomien anomukseen ei ole saatu edes vastausta, vaikka YK:n pakolaiskomiteakin on puuttunut asiaan. Näin siitä huolimatta että näitä orjatyöläisiä on nykyisin elossa yhteensä ehkä vain 80—100, ja Kruppin voitot kohoavat vuosittain satoihin miljooniin. Muistutettakoon myös, että Alfred Krupp sai jälleen vuoden "lykkäystä" velvollisuudesta myydä tehtaansa, josta Nyrnbergissä aikanaan tehtiin päätös.—OL

Metsässä on kyllä paljonkin lintuja, mutta vain tämä yksi kyyhkynen on tullut istumaan näyttelijätär Jayne Mansfieldin etusormen päälle, näyttelijättären pitäessä lepohetkeä filmauksen lomassa.

"Rakkautta"

Eräs 39-vuotias geologian opiskelija, joka on vietellyt yli sata naista ja ylioppilastyttöä vakuuttamalla heille, että lääkäri on määrännyt rakkauden ainoaksi parannuskeinoksi vaikeata sairautta vastaan, on Tybingenissä tuomittu kymmeneksi kuukaudeksi vankeuteen.

Oikeuskäsittelyssä ilmeni, että tämä opiskelija, Nikolaus Reissig Mainzista, kärsii heikentyneestä näkökyvystä, loukkaantuneesta jalasta ja vain 60 prosenttisesta työkyvystä. Hän oli jo neljättä kertaa oikeuden edessä samanlaatuisista rikkomuksista. Aikaisemmin on hänet aina vapautettu syytteestä.

Reissig kertoi rakastajattarilleen olevansa parantumattomasti sairas. Rakkaus oli ainoa lääke, jonka hänen lääkärinsä saattoi hänelle määrätä. Ilman rakkautta tulisi hänestä sokea tai hullu — tai hän kuolisi. Saadakseen naisensa vielä vakuuttuneimmiksi oli hänellä lääkkeestään tieteellisesti muotoiltu lääkärinmääräys, jossa oli kuitenkin väärennetty nimikirjoitus.

Muutamat tytöt muuttuivat kuitenkäin epäileviksi ja ilmoittivat hänet lopuksi poliisille.

Uhkaako Saksan militarismi todella maailmaa sodalla

(Jatkoa sivulta 2)

on vihollinen, jonka kanssa ei voida sovintoa ajatella.

Emme tietenkään voi unohtaa vastavoimia Liittotasavallassa, jotka ovat hiljattain nousseet näkyviin, erikoisesti evankelinen kirkko.

Kenestä tulee voittaja? Ovatko voittajat meidän maassamme? En uskalla vastata siihen. Merkitseekö tämä militarismi sodan vaaraa, riippuu suuressa määrin länsivalloista, erikoisesti USA:sta. Mutta yhden asian tiedän varmasti: ei mikään eikä kukaan voi saada meitä, jotka olemme tajunneet tämän, luopumaan vastustamasta tätä kehitystä kaikin voimin.

Kerron, mitä Emil Fuch, tunnettu leipzigiläinen evankelinen eologi, kertoi minulle. Hän oli luennoinut marksismin ja kristillisyyden suhteesta ja lausunut, että niiden tulisi suorittaa taistelunsa henkisellä tasolla, molemminpuolisen kunnioituksen hengessä. Luennon jälkeen Neuvostoliiton sotilasviranomaisten kulttuurijohtaja tuli hänen luokseen ja sanoi: "Kiitän Teitä luennostanne; vain valistuneet ihmiset voivat onnistua voittamaan aikamme suurimman vihollisen, vihan".

Kuka olisi luotu tähän taisteluun paremmin kuin naiset, joista yhden, Antigonen, suuhun Sophokles pani seuraavat sanat yli 2000 vuotta sitten: "En syntynyt vihaamaan, vaan rakastamaan".

NYKYMEININKIÄ

— Oletko isä milloinkaan kuullut mitään näin ihanaa, kysyi tytär ja pani uuden rymylevyn jälleen pyörimään.

— En, vastasi isä, paitsi silloin kun tyhjillä maitotonkilla lastattu kuorma-auto ajoi yhteen sikoja kuljettaneen kuorma-auton kanssa.

SUURIA KUVATEOKSIA

SUURI LAHJAKIRJA
"HANGOSTA IISALMEEN"
SAARISTON JA SAIMAAN VESIEN KAUNEUTTA
Tässä loistoasuisessa teoksessa on 106 sivua, joilla on 48 liitupaperille painettua monivärikuvaa.
Koko 10½" x 13¾ — HINTA SID. $10.75
Loistelias Suomen luonnonkauneutta esittelevä teos, jonka kaltaista ei ennen ole julkaistu. Teksti julkaistaan lyhennettynä ruotsiksi, saksaksi ja englanniksi teoksen lopussa.

JÄLLEEN HIENO JA ARVOKAS LAHJATEOS
"SUOMEN KAUPUNGIT"
Sanoin ja kuvin
MATTI POUTVAARA
Teoksen 464 sivulla on 694 suurta syväpainokuvaa sekä 16 monivärikuvaa, jotka yhdessä tuoreen ja asiallisen tekstiesittelyn kanssa antavat yksityiskohtaisen, nykytodellisuuteen perustuvan kuvan Suomen 34 kaupungista sekä Rovaniemen ja Kouvolan kauppaloista.
Koko 9" x 12" — HINTA SID. $10.00

VÄRIKÄS JA HIENO LAHJATEOS
Jäämeren taikapiiri
"RUIJAN RANTOJA"
värikuvina
Loistavat värikuvat ja tenhoava teksti vievät Ruijan repaleisille, jylhänkauniille rannoille, missä koskematon luonto juhlavassa hiljaisuudessaan mykistää vieraan matkamiehen. Saamme tutustua pohjan perille muuttaneisiin suomalaisiin ja heidän jälkeläisiinsä, tunturien salaperäiseen taikamaailmaan, Ruijan menneisyyteen, tämänhetkiseen arkipäivään ja mielenkiintoisiin tulevaisuudennäkymiin.
ARVOKAS LAHJA KENELLE VAIN!
93 sivua — 48 monivärikuvaa — HINTA $7.25

SUURI LAHJAKIRJA
KUOPIOSTA KUUSAMOON
Erämaitten kauneutta
113 sivua — 50 monivärikuvaa — kannessa moniväri-valokuva — Teoksen koko 10½" x 13½" — Hinta kangaskansissa $10.50

TUHATYKSI YÖTÄ I–VI
6 osaa kolmena kirjana, yhteensä 1.578 sivua
HINTA $9.90
Aikuisille tarkoitettu, täydellisin suomeksi julkaistu laitos maailman kuuluisimmasta satukokoelmasta, jossa muinaisen orientin maailma elää loistokkaana ja mystillisenä. Teosta somistaa Unto Kaipaisen upea kuvitus.

Edelleen arvokas ja loistelias lahjakirja
ALEKSIS KIVEN
SEITSEMÄN VELJESTÄ
KORUPAINOKSENA
Nahkaselkäkansissa—Somistanut Akseli Gallen-Kallela
600 sivua — HINTA $7.50

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alertsin jäsenkokous Työn Puistossa torstaina, heinäkuun 19 pnä kello 7.30 illalla.

Työn Puiston mainio sauna avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip. Myös ravintola on nyt yleisön käytettävissä niin arkipäivisin kuin sunnuntaisinkin.

Alertsin tyttöjen voimisteluharjoitukset Työn Puistossa torstaina, heinäkuun 19 pnä kello 7.30 illalla.

Kuorojen harjoitukset Työn Puistossa keskiviikkona, heinäkuun 18 pnä kello 7.30 illalla. Orkesterilaiset mukaan.

— Mitä tapahtuu Euroopassa, Aasiassa, Australiassa ja läntisellä pallonpuoliskolla? Lukemalla VAPAUTTA pääsee siitä selville.

Onnetar hymyili nyt heille

Pikku-suurjuhlan yhteydessä jaettiin sunnuntaina Sudburyn naisten kerhon ja sairashuoltokomitean rullatikettien lahjavoitot. Onnellisia voittajia olivat seuraavat henkilöt:

Hilja Smith, No 404. Aatu Koivula, No 612. Betty Mäkelä No 536. Lyyli Ketola, No 16. Maria Rauhala, No, 23. Martta Aho, No 19. I. Männistö, No 225. Oscar Männistö, No 224. Harold Huhtanen, No 373. Liisa Bates, No 139. H. Kolari, No 182. Ida Männistö, No 206., Anne Heiti, No 342. Hilja Smith No 405. Liisa M. Poutanen, No 66. Toivo Peura, No 502. Oscar Männistö, No 213. Mary Saari, 524. O. Männistö, No 202. Albert Kielek, No 635.

Naistenkerho ja sairashuoltokomitea kiittävät hyvästä kannatuksesta jota ovat saaneet osakseen.

Mamie Järvinen lahjoitti $1:— sairashuoltokomitealle, kaunis kiitos lahjoituksesta.

Onnistunut Pikku-Suurjuhla Työn Puistossa sunnuntaina

Viime sunnuntaina sai Sudburyn seudun juhlayleisö jo vähän niinkuin esimakua tulevista Suurjuhlista. Sudburyn Sävel kuorolaiset, orkesteri ja Alertsin voimistelijat antoivat nautintorikkaan ja hyvin harjoitetun ohjelman suurelle yleisölle joka oli saapunut tähän tilaisuuteen. Iltapäivän ohjelma aloitettiin kuoron ja orkesterin yhteisesityksellä O'Canada. Senjälkeen piti Edwin Suksi lyhyen avauspuheen jossa hän kiitti kuorolaisia ja voimistelijoita tämän tilaisuuden järjestämisestä sekä muistutti yleisöä tulevista suurjuhlista. Sitten seurasi Kuoron ja orkesterin yhteisesitys Vieraalla maalla, Laila Tammen johdolla. Laulu oli kaunis ja esitys hyvä. Seurasi vielä yksi kappale orkesterilta ja senjälkeen seurasivat varsinaiset kuoroesitykset.

Sekakuoro Sävel esitti kaikkiaan 15 laulua, Rauha Mäen johdolla jotka kaikki esitettiin hyvin ja oli huolella harjoiteltu. Samaa voidaan sanoa Nais ja Mieskuoron esityksistä jotka molemmat lauloivat 3 laulua. Orkesteri soitti vielä 3 kaunista kappaletta ja kun nähtiin Alertsin tyttöjen kaunis tanssi ja voimisteluesitys, niin siihen se sitten sukeutuikin tämä nautintorikas iltapäivän ohjelma.

Kuulemaansa ja näkemäänsä tyytyväisen juhlaväen puolesta suurkiitos laulajille, soittajille ja voimistelijattarille, sekä heidän johtajilleen ja myös seurapelien järjestäjille ja ylläpitäjille.

Mukana ollut.

Useita henkilövaihdoksia Macmillanin hallituksessa

Ei muutosta finanssiohjelmassa; oppositio tervehti leikkausta vaatien uusia vaaleja

Lontoo. — Yrittäessään uudelleen kiillottaa torypuolueen kuvaa valitsijain silmien edessä, Britannian pääministeri Harold Macmillan suoritti perjantai-iltana useita tärkeitä henkilövaihdoksia hallituksessaan.

Selwyn Lloyd, jonka talousohjelma on saanut osakseen kasvavaa arvostelua, erosi nyt hallituksesta. Pääministeri Macmillan nimitti Lloydin tilalle siirtomaa-asioiden ministerinä toimineen Reginald Maudlingin.

Monessa eri torypuolueen hallituksessa ollut R. A. Butler sai nyt luopua sisäministerin tehtävistä ja sai ensimmäisen valtiosihteerin toimen. Hänen alaansa kuuluu kysymys Euroopan yhteismarkkinoista ja siihen liittymisestä sekä Keski-Afrikan asiat. Sen lisäksi mr. Butler nimitettiin ensimmäiseksi varapääministeriksi.

Ulkoministeriössä ei tehty muutoksia. Kreivi Home on edelleen ulkoministerinä. Yleisen arvostelun kohteeksi joutunut Harold Watkinson joutui luopumaan puolustusministerin toimesta. Hänen tilalleen nimitettiin Peter Thorneycroft.

Yleisesti otaksuttiin, että pääministeri Macmillan suorittaa hallitusremonttinsa vasta lokakuussa, mutta kasvavan tyytymättömyyden hallitusohjelman tiimoilta arvellaan nopeuttaneen hänen "aikatauluaan".

Oppositiojohtajat "tervehtivät" tätä hallitusremonttia esittämällä vaatimuksen uusien vaalien järjestämiseksi. Viikon vaihteessa huhuttiin edelleen, että "lisää päitä" katkaistaan ministeriössä. On esitetty olettamuksia, että useita vähempimerkityksellisiä ministereitä voidaan vaihtaa uusiin tehtäviin ja joissakin tapauksissa voidaan odottaa eroamisia ja uusien kasvojen nimittämistä.

The Financial Times arveli, että ministerivaihdokset eivät tule aiheuttamaan hetikohtaisesti mitään finanssimuutoksia. Lehti sanoo ministerivaihdosten merkitsevän kuitenkin sitä että hallitus on entistä valmiimpi finanssiohjelmansa muutokseen "mikäli tilanne sitä vaatii".

Työväenpuolueen äänenkannattajana tunnettu Daily Herald sanoi "Mac(millanin) suorittaneen leikkauksen väsyneessä ja ontuvassa hallituksessaan. Pääministeri pelkäsi, että jos hän ei käytä veistä, sitä (veistä) käytetään häntä itseään vastaan".

Liberaalipuolueen johtaja Jo Grimond sanoi: "Minä toivotan uusille ministereille onnea, mutta selvää on, että hallituksen täytyy väistyä."

Edellämainittujen lisäksi Macmillanin hallituksesta jäi nyt pois varakreivi Kilmuir, David Eccles, Charles Hill ja John Maclay sekä loordi Mills.

Nevadassa paukahti taas

Camp Mercury. — Yhdysvaltain ydinasekokeilupaikan Nevadan yllä räjäytettiin lauantaina ydinlataus. Se oli Yhdysvaltain toinen avaruuskoe vuoden 1958 jälkeen. Ensimmäinen oli noin viikko sitten.

Jos haluatte päivästä toiseen seurata maamme työkansan tärkeimpiä kysymyksiä, niin TILATKAA VAPAUS!

KESKIKESÄN JUHLAT

Toronton Tarmolassa heinäkuun 21 ja 22 p.

Lauantaina, heinäk. 21 pnä

Tanssit

Soittaa ANNIKKI VICKMAN

Sunnuntaina, heinäk. 22 p.

Ulkoilmajuhla

Ajanvietepelejä - Ohjelmaa

Puhe englanninkielellä

Jännää riittää koko päiväksi

TULKAA JOUKOLLA!

Järjestää: C. K. P. Suomalainen Klubi.

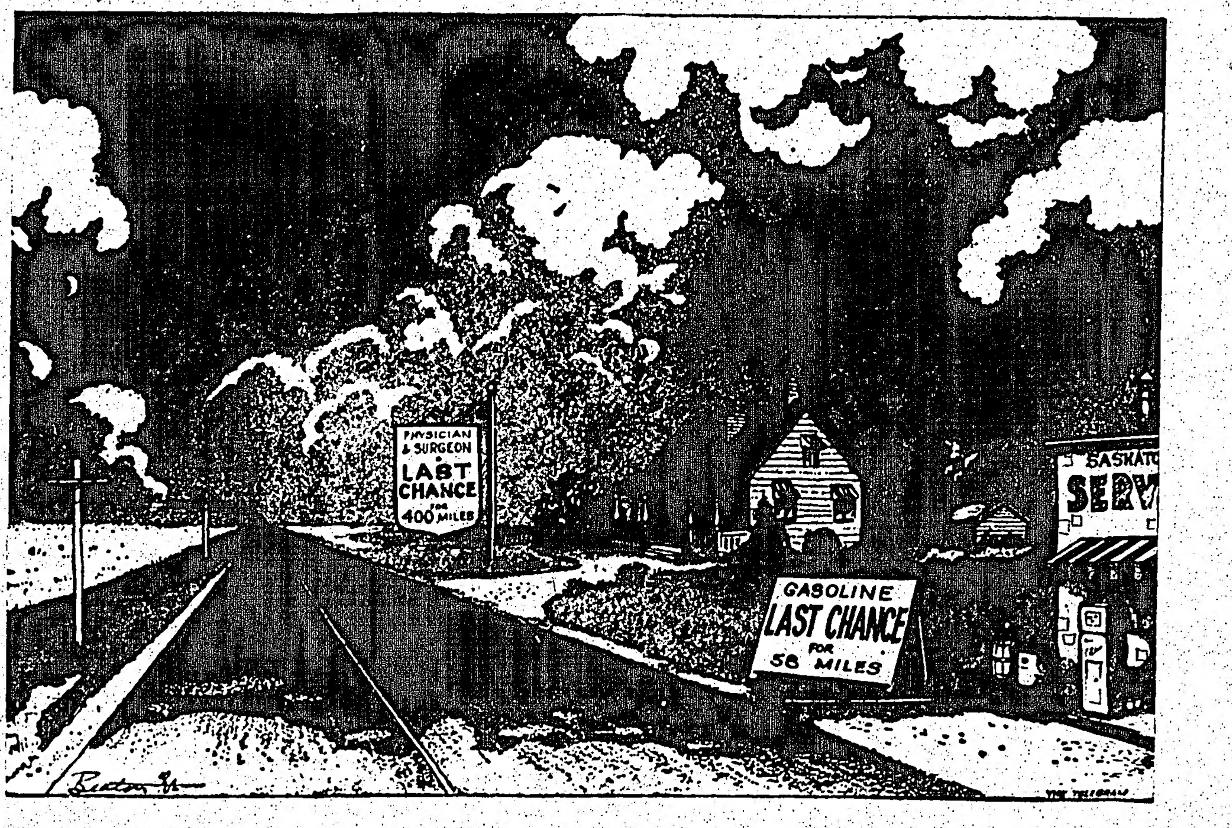

Tällälailla lausuu Saskatchewan tervetulleiksi vieraat nyt. kun lääkärit ryhtyivät lakkoilemaan hallituksen voimaansaattamaa terveydenhuoltolakia vastaan.

Muurarien union uusi työsopimus

Sudburyn rakennusurakoitsijain (Builders Exchange) yhdistys ja muurarien osasto No 28 (CLC) ovat allekirjoittaneet uuden työehtosopimuksen, minkä mukaan muurarit saavat neljässä vaiheessa 23 sentin palkankorotuksen tunnilta.

Maanantaina julkaistu työehtosopimus tulee tammikuussa 1960 päättyneen sopimuksen tilalle joka oli kaikesta huolimatta tähän asti voimassa. Sen mukaan muurarit saavat heti 10 sentin palkankorotuksen tunnilta, minkä perusteella he saavat $2.65 tunnilta. Myöhemmät korotukset nostavat muurarien palkan $2.78 tunnilta.

Palkintolahjoitus Beaver Laken Jehulle

Dean Bosquet Espanolalainen auto- ja palovakuutus asiamies on muistanut Jehua arvokkaalla lahjoituksella. Hän lahjoitti komean kiertopalkinnon naisten 4x100 m. viestiin ja juostiin siitä ensimmäisen kerran Beaver Laken kesäjuhlassa, jolloin Jehun tytöt saivat kiertopalkintoon ensimmäisen kiinnityksen. Tahdomme seuran puolesta lausua lahjoittajalle parhaat kiitoksemme. Vetoamme jälleen lehtemme lukijakuntaan ja huomautamme että muistakaa niitä liikkeitä jotka muistavat meitä lahjoituksilla ja ilmoittavat lehdessämme. On turhaa mennä muihin liikkeisiin koska näistä liikkeistä saatte kaiken tavaran mitä tarvitsette ja he mielihyvin palvelevat teitä. Miten meitä kohdellaan niin mekin muistamme kannattajiamme. — N.

Beaver Laken Jehun kilpailut sunnunt. 22 pnä

Beaver Lake. — Urheilu ilman kilpailua ja kisailua ei ole mitään. Kilpailu on siis niinkuin suola jota tarvitaan keitoksessa että urheilija saa kokeilla kuntoaan ja mittailla sitä toisten kanssa. Ikävä puoli meidän urheilijoillamme yleensä on se että kilpailuja on liian vähän ja niidenkin suhteen tapahtuu vielä järjestyksen ja keskitetyn johdon puutteen vuoksi yhteensattumia. Liittomme mestaruuskilpailut kuten tiedetään ratkotaan Port Arthurissa elokuun 4—5 pnä. Nämä huomioiden päätti Jehu järjestää vielä yhdet kilpailut joihin pääsee kuntoaan koettelemaan kaikki miehemme ja naisemme ja kaikki jotka tahtovat tulla mukaan. Kilpailut aloitetaan sunnuntai aamuna klo yksitoista. Kilpailukutsun olette nähneet josta ilmenee että sarjoja on kaikille. Erikoisen mielenkiintoinen kilpailu tulee kilometrin juoksusta johon oman poikamme Salkeldin Erkin lisäksi toivotaan entisiä kovia kiistakavereita Hardin Jormaa, Rauhasen Anteroa, Pulkkisen Veikkoa ja monia muita. Tämä kilpailu on päivän urheiluohjelman kohokohta. älkää siis unohtako vaan saapukaa joukolla kentälle. Samalla tuette Jehun poikia ja tyttöjä että he saisivat matkarahaa Port Arthuriin menoa varten joka maksaa paljon. Myöskin on ampumista ja santapussin heittoa ja ravintola kentällä kaiken päivää. Nämä ovat kai viimeiset kisat mitä Jehu tänä kesänä järjestää joten saapukaa joukolla mukaan. — N.

Lentäjä löysi tytön metsästä

Viime torstaista asti etsinnän kohteena Algonquin puistossa ollut 16-vuotias neitonen, Elizabeth Allport löydettiin lauantaiaamuna. Tyttö oli yksinään menossa ärveltä järvelle — Whiskyjärveltä Jack järvelle ja Nipissing joelle.

Sudburylainen maiden ja metsien ministeriön lentäjä Chuck Thompson huomasi 500 jalan korkeudessa tytön ensimmäisellä etsintämatkallaan ja antoi radioitse tiedon kymmenelle Manitoulin intiaanille, jotka oli tuotu Sudburysta tyttöä etsimään. Intiaanit johtivat vahingoittumattoman mutta kiitollisen tytön avopaikalle mistä helikopteri vei hänet Chapleaun. Kaksi muuta lentokonetta oli etsinyt tyttöä koko vuorokauden, löytämättä häntä.

Mitään selitystä ei ole annettu miksi tyttö oli yksin kanoottimatkallaan.

Yliopisto sai suuren rahalahjoituksen

Ontarion pääministeri John Robarts, joka toimii myös opetusministerinä, tiedoitti viikon lopulla, että maakuntahallitus on päättänyt lahjoittaa sudburylaisen Laurentian yliopiston rakennusrahastoon $3,500,000.

Tervehtiessän tätä lahjoitusta yliopiston hallinnon edustajat selittivät, että rakennustyöt yritetään saada käyntiin jo vuonna 1963. Rakennustöiden ensimmäinen vaihe tulee maksamaan arviolta $7,500,000. josta loppusumma hallituksen apurahojen jälkeen yritetään hankkia yleisen keräyksen muodossa.

K. o. yliopisto tulee rakennettavaksi 500 eekkerinalan suuruiselle, Sudburyn kaupungin lahjoittamalle maalle Ramsay järven rannalla lähellä Trout ja Pike järveä.

Nuori pariskunta kuoli autorikossa

Noin vuosi sitten avioitunut sudburylaispariskunta menetti henkensä lauantaina tapahtuneessa rajussa autoonnettomuudessa. Heidän autonsa törmäsi yhteen kuorma-auton kanssa Albanin lähettyvillä.

Heidän kaksi ystäväänsä, jotka avioituivat vasta pari viikkoa sitten, on vakavassa tilassa Memorial sairaalassa.

Kuorma-auton ajuri loukkaantui vain lievästi.

Tapaturmassa kuoli Frank Taylor ja hänen vaimonsa Mary, 20 Dominion St., 22-vuotias mrs. Maxine Bryant Gatchellista on vakavassa tilassa sisäisten vammojen vuoksi. Edward (Ted) Bryant, edellämainitun aviomies. potee useista haavoista ja naarmuista. Hänellä on myös luunmurtuma kädessä. Hänen tilansa on kohtalainen.

Taylorit ja Bryantit olivat menossa edellämainitun kesäkämpälle Lochavenin luo French joelle. Taylor ajoi hänen pientä urheiluautoaan ja Bryantit olivat takaistuimella.

Nelisen mailia Albanista itään maantie No 64 he ajoivat yhteen puolen tonnin pakettiauton kanssa. Kuorma-auton ajuri James Dempster Copper Cliffista, sai ensiapua sairaalassa, ja pääsi sen jälkeen kotiin.

USAn helikopteri ammuttu alas Etelä-Vietnamissa

Saigon. — Etelävietnamilaiset sissit ampuivat sunnuntaina Etelävietnamissa, Laosin rajan lähettyvillä sijaitsevassa vuoristoviidakossa alas yhdysvaltalaisen helikopterin, missä oli 5 amerikkalaista sotilasta ja 2 etelävietnamin sotilasta. Yhdysvaltalaiset viranomaiset, jotka tästä tapauksesta tiedoittivat, antoivat myös tietää, että yksi yhdysvalalaisista alasammutuista upseereista löydettiin noin 8 mailin päässä siitä paikasta mihin helikopteri putosi. Tämä upseeri ei ollut haavoittunut eikä loukkaantunut, pienempiä naarmuja lukuunottamatta.

Tämä oli ensimmäinen alas ampumistapaus joulukuusta lukien jolloin Yhdysvallat aloitti helikoptereillaan joukkomittaisen harjoittamis- ja avustamistoimintansa Etelävietnamissa.

Tieto tästä helikopterin alasampumisesta tuli heti toisena päivänä sen jälkeen kun saatiin tietää että yhdysvaltalainen armeijan kapteeni Don J. York oli kuollut sissien väijytyshyökkäyksen uhrina noin 40 mailin päässä Saigonista pohjoiseen. Hänen sanotaan olleen kuudennen amerikkalaissotilaan, joka on menettänyt Etelävietnamin taistelussa hengensä.

Sissit hyökkäsivät silloin 280 miestä käsittäneen sotilassaattueen kimppuun, jonka riveistä kaatui 23 ja haavoittui 20.

Heti tämän tapahtuman jälkeen lähetettiin paikalle 120 miestä käsittänyt komppania, mutta sissit olivat hävinneet teille tietämättömille.

Hyökkäyksen kohteeksi joutuneen saattuen tarkoituksena oli tuoda pohjoisesta työvoimaa eräälle puolustuslaitoksen töitä teettävälle yksityisyhtiölle.

Molemminpuolisia myönnytyksiä Genevessa

(Jatkoa sivulta 1)

Silloin jäi tämä Meksikon ehdotus pöydälle.

BURNS ARVELEE USAn LIEVENTÄVÄN ASENNETTAAN

Ottawa. — Kenraali E. L. M. Burns, Canadan valtuuskunnan pääneuvottelija Geneven aseistariisuntakonferenssissa, antoi viikon lopulla täällä ymmärtää länsivaltojen muuttaneen kantaansa ydinaseiden kieltokysymyksessä niin, että se (länsimaiden kanta) saisi paremman yleisen mielipiteen kannatuksen.

Kenraali Burns huomioi, että tänä vuonna "vallitsee kokonaan erilainen ilmapiiri" kuin viime vuonna, ja että hänen mielestään mahdollisuudet ovat lupaavammat.

Kenraali Burns sanoi, että Yhdysvaltain kannanmuutos paikallisten tarkastusten tiimoilta on hyvää toivoa antava merkki.

Ku Klux Klan ei pidä menetelmistään

Atlanta. — Kaksi Ku-Klux-Klanin johtajaa on syyttänyt Georgian valtionpoliisia "raakamaisuudesta", koska se on käyttänyt patukoita ja kyynelkaasua Ku-Kluk-Klanin kokouksen hajottamisessa Atlantan lähellä olevalla vuorella.

Alabaman Klaanin johtaja Robert Shelton väitti, että useita naisia oli pahoinpidelty ja ainakin kahta lasta lyöty patukoilla.

Poliisi ilmoitti, että sillä oli määräykset pitää klaani poissa ko. vuorelta. Toisten ihmisten ilmoituksen mukaan hälinä syntyi, kun nuijin ja solhduin varustetut klaanin jäsenet kiviä heitellen syöksyivät poliisien kimppuun.

Hääkutsu

Ystävällisesti kutsumme kaikkia sukulaisia ja ystäviä saapumaan tyttäremme

BETTY ANN'in

ja

ROLLAND LAWRENCE DUROCHER'in

häätilaisuuteen Finnish-haalilla, 195 Spruce Streeet, Sudbury, Ontario, lauantaina, elokuun 11 päivänä, 1962.

Vihkiminen toimitetaan S. Bernardine of Sienna, Skead, Ontario, kello 12 päivällä.

MR. JA MRS. AIMO V. MAKELA, Skead, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

EPILUX

Plastiikkista ihmemaalia veneitä varten. Oli esiteltävänä "Sportsmans" näyttelyssä. Myymme kaikki SINEX talojen laatumaalimme 20% ALENNUKSELLA.

Bob's Washer Parts and Service

Puh. OS 3-5883

315 Regent St. South Sudbury

KAUNIITA KUKKIA . . .
uudessa suomalaisessa KUKKAKAUPASSA
HELVI'S FLOWER HOUSE
Puh. OS. 5-5251
125 Drinkwater St. Sudbury

TURPEITA
Eteläisiä "MERION"-turpeita
H. COULTERMAN
Puh. OS 4-7216
408 Spruce St. Sudbury

(14—17)

Jack's Welding
- YLEISTÄ KORJAUSTYÖTÄ
- SEPÄNTYÖTÄ
PUH. OS. 5-2553
ONTARIO JA DOUGLAS KULM.
(Ed's Radio vier.)

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
ERIKOISUUKSIA JOKA VIIKKO
VÄHITTÄISMAKSUT 36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS. LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS 4-4259, Sudbury, Ontario

HUOM! HUOM!
Farmarit ja teollisuuskoneiden käyttäjät
Parhaat hinnat sisäänvaihdostanne
Uusiin Ford traktoreihin ja koneisiin
A. DUBOIS
Valtuutettu Fordin välittäjä
Puh. YU 3-4300
Levackin tien varr.
R.R. 2, Chelmsford, Ont.

PESU JA KUIVAUS
AINOASTAAN 40 MINUUTTIA
Säästää aikaa Säästää rahaa
MELVIN PESULA
396 Melvin Ave., Sudbury
VAPAA PARKKAUS AIVAN EDESSÄ
Pyykkäri: K. TULLA

Mielihyvin järjestämme kaikki Teidän
AUTOVAKUUTUKSENNE
RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- ja MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

NORTHERN FLOOR SERVICES
VIRALLISET AVAJAISET
KESKIVIIKKONA
HEINÄKUUN 18 PNÄ
ALKAEN KLO 9 AP.

Liikkeenjohto ja palveluskunta ystävällisesti kutsuvat teitä käymään uudessa ja nykyaikaisessa näytehuoneistossaan ja kaupassaan. Suuri valikoima kaikenlaisia lattia-, seinän- ja pöydän päällystystarpeita näytteillä.

SUOSITTUJA
ARMSTRONG
Lattianpäällystyslevyjä ja korkkimattoa
"Ceramic" seinänpäällystää pöytäpäällystää
Itämaisia (Oriental) paksuja mattoja

Ilmaiseksi asetus $70. ostoille
Kun ostatte tämän määrän arvosta päällystystarpeita auttamme ne paikoilleen ilmaiseksi.

Asetamme tarpeitamme urakalla tehtaisiin, liikelaitoksiin ja koteihin. Kustannusarviot ilmaiseksi!

Northern Floor Services
Pintojen päällystysexpertit
PUH. OS 5-6491 30 ALDER STREET SUDBURY